AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԱՊՐԻԼ 1933 13
ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2,50 Ս. Դ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ըլլայ իւրաքանչիւր տունէն հայուն | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 27 (865)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՍՏԱՏ ԵՒ ԱՆՍԱՍԱՆ

Մարտ 21ին փակուած է Դաշնակցութեան ԺԲ. Պատգամաւորական Ժողովը, որ գումարուած էր մասնակցութեամբ աշխարհի չորս ծագերէն եկած պատգամաւորներու, գծելու համար կուսակցութեան ուղին։

Սոյն Պատգամաւորական Ժողովի պաշտօնական յայտարարութիւնը հրատարակեցինք մեր նախանցեալ թիւով։ Պատմական բացառիկ պարագաներու մէջ գումարուած այս Կուսակցական Գերագոյն Ատեանը, նկատի ունենալով քաղաքական ներկայ անցքերու ճակատագրականութիւնը և մեր ժողովուրդին վերապահուած անորոշ եւ անհաստատ վիճակը, հանգամանօրէն քննած է հայ կեանքը յուզող բոլոր խնդիրները և տուած համապատասխան որոշումներ՝ ընդգրկելու համար աւելի գործօն քաղաքականութիւն մը։ Եւ արժանաւորապէս կարենալ դիմագրաւելու համար գալիք դէպքերը, Ընդհանուր Ժողովը անհրաժեշտ կը գտնէ հայ գաղթաշխարհի ուժերուն մէկտեղումը ընդհանուր և համահայկական դրօշի մը շուրջ, այն գիտակցութեամբ, որ իրեն վճռական դեր վերապահուած է Հայ Դատի լուծման մէջ։ Մեր գոյութեան և հանգիստին սպառնացող բոլոր վտանգները դիմագրաւելու և մեղմելու համար, ուրեմն, ժողովը արթնութեան եւ միութեան հրաւէր կ'ուղղէ հայ ժողովուրդին և կը թելադրէ զօրավիգ հանդիսանալ Հայութեան այս մեծ և ուժեղ կազմակերպութեան, որ նուիրուած է Հայ Հայրենիքին եւ Հայ Ժողովուրդին և անկեղծ ու հաւատարիմ պաշտպանն է անոր իրաւունքներուն։

ԺԲ. պատգամաւորական ժողովը յստակօրէն նախատեսած է մեր ժողովուրդի այնքան դժնդակ ներկան և փորձութիւններով լեցուն ապագան, ուր մեծ զոհաբերութիւն և նահատակութիւն կ'սպասէ մեզ, և ներշնչուած իր կուսակցութեան յեղափոխական փառաւոր անցեալէն, համոզուած Հայ Դատի արդարութեան և ապաւինած մեր ժողովուրդի աննկուն կամքին, որոշած է աւելի ինքնավստահ և համարձակ քալել, կազմակերպուիլ և կազմակերպել նոր թափով և եռանդով, մինչև որ իրականանայ հայուն դարաւոր երազը։

Ո՞վ ծանօթ չէ Հայ Դատի ուխտեալ թշնամիներու տարիներէ ի վեր մղած աղտոտ պայքարին, վիժեցնելու համար կազմակերպական բոլոր ձեռնարկներն ու փորձերը գաղութներու մէջ։ Ո՞վ չէ լսած, հայ մամուլի մէկ մասին մէջ յաճախակի արձակուած ուրախութեան վայնասունները, որոնց համաձայն իբր թէ Դաշնակցութիւնը ներքնապէս պառակտուած է և տկարացած։ Նման բոլոր չարամիտ երեւակայութիւններու շառաչուն ապտակ մըն է Ընդհ. Ժողովի պատկառելի կազմը և համերաշխ և արդիւնաւոր վերջաւորութիւնը իր աշխատանքներուն, որոնք կը հաստատեն որ Դաշնակցութիւնը կը կը շարունակէ մնալ ՄԻԱԿԱՄ և ՄԻԱՍԻՐՏ, միակ կազմակերպուած ուժը մեր ժողովուրդին։ Իր 43 տարուայ գոյութեան շրջանին այնքան ծանր և դժնդակ ապրումներ ունեցող և ահաւոր դէպքերու կուրծք տուող մեծ կուսակցութիւն մը բնական է որ պիտի չազդուէր աննշան ցնցումներէ և նենգ դաւերէ։ Ընդհանուր Ժողովը արհամարհանքով և զզուանքով դիտեր է այդ բոլոր չարամիտ վերագրումներն ու պղտոր չարախօսութիւնները, որոնք ոչ միայն զուրկ են իրականութեան նշոյլէն իսկ, այլ դիտումնաւոր կերպով յերիւրուած սուտեր են։

Հայ ժողովուրդի արեան և աւիշին հետ նոյնացած է Դաշնակցութիւնը և որքան ատեն հայը շարունակէ իր գոյութիւնը, անսասան պիտի մնայ նաև այս կազմակերպութիւնը։ Ի զուր են և ապարդիւն բոլոր դաւերն ու դաւադրութիւնները, տկարացնելու համար զայն։ Դաշնակցութիւնը անխարդախ է և իր համոզումները հաստատ ու վճռական։ Չկայ պարագայ մը, երբ այս կուսակցութիւնը դաւած ըլլայ հայ ժողովուրդի շահերուն։ Արթուն և հաւատարիմ պահակն է ան մեր թափառական ժողովուրդին և անոր ուժեղ ու տիրական կամքը։ Սէր և գուրգուրանք միայն կը սնուցէ ան հայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն հանդէպ և կը յարգէ մեր ազգային սրբութիւնները։

ԺԲ. Ընդհանուր Ժողովը երկարատեւ աշխատանքներէ վերջ գծած է անշուշտ կուսակցութեան ուղին, որմէ պիտի առաջնորդուի հայութիւնը։ Կուսակցութեան ղեկավար մտքերուն և յեղափոխական փայլուն գործիչներուն կողմէ պատրաստուած ճամբան մեր դատի յաջողութեան համար ամենաապահովն է, որքան ալ փշոտ ըլլայ ան։ Ուրեմն վստահութեամբ և հաւատքով պէտք է հետեւիլ անոր և համախմբուիլ անոր շուրջ։

Կուռ է և ամուր անոր կազմակերպութիւնը և շարքերը համերաշխ ու միասիրտ են ներքնապէս։

Օրինակելի և ուժեղ է անոր կարգապահութիւնն ու հնազանդութիւնը իր ծրագրին և ղեկավարներուն հանդէպ։

Տարածութեամբ թէև հեռու են իրարմէ այս կուսակցութեան գաղափարին շուրջ հաւաքուող ընկերները, սակայն սրտով ու մտքով միշտ իրարու հետ են և մասնակից իրար ցաւերուն եւ յոյսերուն։

Անքակտելի է այն գաղափարական կապը զոր շղթայած է ընկերները իրարու հետ։

Վերջին Պատգամաւորական Ժողովը եւ հոն տիրող բացառիկ համերաշխութիւնը, լաւագոյն փաստերն են կուսակցութեան ներքին ուժեղ միութեան և կազմակերպութեան։

ԱԼԵՔՍԱՆՏՐԷԹԻ ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՇՐՋԱՆԸ

Ա.

«Ազդակ»ի ընթերցողներն իրազեկ են արդէն, որ Թուրքական կառավարութիւնը շարունակ կը զբաղուի Ալէքսանտրէթի և Անտիոքի ինքնավար շրջաններով: Հարկաւ, քաղաքական որոշ դիտումով կ'արուի այդ, և Սուրիոյ հայութիւնը, արաբ ժողովուրդին համընթաց, չի կրնար անտեսել Թուրքիոյ յաւակնութիւնները։ Ուստի, անհրաժեշտ է, որ այդ ցաւոտ խնդրին ծանօթանայ նաև մեր ժողովուրդը։

Իզմիրի երեսփոխան Էսատ պէյ կը յայտարարէ թէ՝ «Հարազատ Թուրքերով են բնակուած Ալէքսանտրէթի և Անտիոքի շրջանները»։ «Էլիֆ Պա» թերթն ալ ուղղում մը կը մացնէ այդ յայտարարութեան մէջ, ըսելով, որ «Ալէքսանտրէթի այս փոքրիկ հողամասին վրայ կը բնակին Թուրքեր, արաբներ և հայեր»։ Մեզ հետաքրքրողը յատկապէս Էսատ պէյի խօսքերն են։ Ուստի, անցնինք այդ չարաբաստիկ հարցի քննութեան: Զուգընթացաբար կը պարզաբանուի նաև «Էլիֆ Պա» թերթի ըսածներուն արժէքը։

1924 դեկտեմբեր 5ի պաշտօնական յայտարարութեամբ Ալէքսանտրէթի ինքնավար շրջանը կը կցուէր Դամասկոսի և Հալէպի միացեալ պետութեան։ 1926ի յունուարին, երբ Սուրիոյ և Լիբանանի հանրապետութեան բարձր յանձնակատարն էր Հ. Ժուվընէլը, կատարուեցին Ալէքսանտրէթի շրջանի խորհրդարանի ընտրութիւնները։ Շրջանը բաժնուած էր երեք ընտրական մասերու՝ Ալէքսանտրէթ, Անտիոք եւ Գըրըգ-Խան։ Իւրաքանչիւր մաս կուտար երկու երկու երեսփոխան։ Ընտրուեցին վեց երեսփոխաններ, անոնցմէ մէկը հայ՝ Նարեկ Աբրահամեանը, Սուէտացի, երեքը՝ իսլամ, իսկ երկուքը՝ ալեվի։

Նոյն թուի մարտ 17ի բացուեցաւ Ալէքսանտրէթի խորհրդարանը։ Նախագահ ընտրուեցաւ Մուհամմէտ պէյ Ատալին, որը Ալէքսանտրէթի ինքնավար շրջանի ամբողջ ժողովուրդի անունէն երկիրն անկախ պետութիւն հռչակեց։ Մարտ 18ին քուէարկուեցաւ նորակազմ հանրապետութեան սահմանադրութիւնը՝ 35 յօդուածներէ բաղկացած։ Մեր հանգուցեալ ընկերոջ՝ Նարեկ Աբրահամեանի առաջարկութեամբ, Նախագահ ընտրուեցաւ Սուրիոյ հոգատար իշխանութեան Ալէքսանտրէթի պատուիրակ Պրէր Տիւրիօ։

Այս պետական աքթը, որ կը մասնատէր սուրիական պետութիւնն ու երկրորդ անգամ մը իրարանցում առաջացուց արաբ քաղաքական գործիչներու մէջ։ Մեծ ջանք թափուեցաւ, մինչև որ հնարաւոր դարձաւ Ալէքսանտրէթի ինքնավար շրջանի միացումը սուրիական հողերուն։

Բացուեցաւ Սուրիոյ ներկայ երեսփոխանական ժողովը Դամասկոսի մէջ։ Ճիշդ մէկ ամիս յետոյ, անցեալ դեկտեմբեր 5ին, Ժընեւէն քաշուած հեռագիր մը հաղորդեց, որ ֆրանսացիներու եւ սուրիացիներու միջեւ վեց ամսուան ընթացքին դաշնագիր մը պիտի կնքուի, նման Անգլիոյ և Իրաքի միջև կնքուած համաձայնագրին։ Մինչեւ չորս տարի Սուրիան պիտի մասնակցի Ազգերու Դաշնակցութեան «եթէ ներքին խռովութիւններ չպատահին։ Ներկայ երկիրներն ամբողջութեամբ այդ դաշնագրին ենթակայ չեն։ Ալաուիթներու երկիրը, Ճէպէլ Տրիւզը և Լիբանանը կը մնան հովանաւորութեան տակ. իսկ Ալէքսանտրէթի սանճագը մասնաւոր վարչաձեւի մը պիտի ենթարկուի»։

Դեռ մինչև հիմա դաշնագիր չկայ հրապարակի վրայ: Յայտնի չէ նաև Ալէքսանտրէթի շրջանի «մասնաւոր վարչաձեւի» բնոյթը։ Միայն թէ ակներև է որ «բան մը կը կատարուի», ու Սուրիոյ քաղաքական վերիվայրումները, վերջապէս, կերպարանք մը կը ստանան։

Բ.

Ալէքսանտրէթի շրջանի ամբողջ տարածութիւնը՝ կառավարական տեղեկութիւններով, 5 հազար քառակուսի քիլոմէթր է։ Մարդահամարը կը ցուցնէ, որ պաշտօնապէս արձանագրուածներու թիւը այդ շրջանի մէջ կը հասնի 129.970ի։ Այս թիւէն 48.970ը թուրքեր են, 37.209ը՝ ալեվի, 17.655ը՝ հայ, 14.606ը՝ իսլամ արաբ, 9.330ը քրիստոնեայ արաբ, 2.200ը զանազան՝ չէրքէզ, քիւրտ, հրեայ և այլն։

Թուրքերը կը կազմեն ամբողջ ազգաբնակչութեան, այսինքն 129.970ի 37.6 առ հարիւրը։ Ալեվիները՝ 29.3 առ հարիւրը, արաբները՝ իսլամ և քրիստոնեայ՝ 18.4 առ հարիւր։ Հայերը՝ 13.5 առ հարիւր։ Թուրքերը, ինչպէս որ թուերը ցոյց տուին, Ալէքսանտրէթի շրջանի ամբողջ ազգաբնակչութեան կէսն իսկ չեն կազմեր։ Անոնք կը մնան համեմատական մեծամասնութեան մէջ։ Ուրեմն, բացարձակապէս անտեղի է եւ ճշմարտութեան անհամապատասխան Իզմիրի երեսփոխան Էսատ պէյի այն յայտարարութիւնը թէ՝ «հարազատ Թուրքերով են բնակուած Ալէքսանտրէթի և Անտիոքի շրջանները»։

Ալէքսանտրէթի շրջանի ալեվիները բնականաբար կապուած են Ալաուիթներու երկրին՝ Լաթաքիա կեդրոնով։ Դարերու ընթացքին թուրքերը չարաչար տանջած են նաև անոնց։ Պարզ է, որ այս երկրորդ ժողովուրդը միայն նողկանքով կը յիշէ թուրքական կարգերը։

Հայերու մասին չենք ուզեր խօսիլ։ Հայութեան յիշողութեան մէջ դեռ չէ թարմ Սուէտիոյ հայկական գիւղերու հերոսական ճիգը, որու շնորհիւ մեր աննկուն ժողովուրդը ազատեցաւ թուրքերու անօրինակ բարբարոսութենէն։ Իսկ Քէսապի հայութեան կէսէն աւելին ոչնչացաւ Հալէպի դաշտին մէջ՝ քաղցած ու ծարաւ:

Սուրիոյ քրիստոնեայ և իսլամ արաբներն արդէն՝ դարեր շարունակ կեղեքուած ու հալածուած՝ լաւ կը ճանչնան թուրքերը, որոնց ամբողջ պատմութիւնն արիւն է ու աւերածութիւն։ Արաբ ժողովուրդի լաւագոյն զաւակները կախուեցան հրապարակներու վրայ դահիճ Ճէմալ փաշայի ձեռքով:

Իսլամ և քրիստոնեայ արաբները, հայերը և ալեվիները միասին առած, Ալէքսանտրէթի և Անտիոքի շրջաններուն մէջ 78.800 հոգի են և կը կազմեն ամբողջ ազգաբնակչութեան 60.7 առ հարիւրը։ Ասոնք բոլորը բացարձակապէս թուրքի ոչ թէ պետական սարք ու կարգը, այլ երեսն իսկ տեսնել չեն ուզեր։ Կը մնան 48.970 թուրքերը, այսինքն, ազգաբնակչութեան 37.6 առ հարիւրը, որ թերեւս հակուած են Թուրքիոյ տիրապետութեան կողմը։ Թուրքական զերիշխանութեան ամբողջ ընթացքին օտար տարրերը միշտ ճնշուած են եղած ու կեղեքուած թուրքերէն։ Կ'ուզենք անմիջապէս յիշել, սակայն, որ թուրքերու մէջ ալ կան խմբակցութիւններ, որ միանգամայն անհաշտ դիրք կը բռնեն՝ հանդէպ թուրքական պետականութեան։

Արդ, անիմաստ չէ՞ միթէ և արաբ ժողովուրդի շահերու տեսակէտէն վնասակար, երբ սուրիական կառավարութեան դատական նախարար Մազհար փաշա Րըսլան մարտ 27ին Անտիոքի մէջ կը յայտարարէ թէ՝ «Յուզեալ յիշատակ մը կը պահենք մեր օսմանեան եղբայրներուն հանդէպ։ Վեց դար շարունակ, — կ'ըսէ ան, — կապուած էինք իրենց։ Պարագաները այնպէս բերին, որ սահմանները մեզ զատեն իրարմէ, սակայն մեր սիրտը միացած է իրենց հետ»։

Բնաւ երբեք։

Ամէն պարագայի տակ այդ «յուզեալ յիշատակը» արաբ և Սուրիոյ այլ ժողովուրդներու համար դաժան Թուրքիոյ քաղաքական անօրինակ ոճիրներն են և զարհուրելի աւերածութիւնները։

Ալէքսանտրէթի և Անտիոքի շրջաններու ազգաբնակչութեան ճնշող մեծամասնութիւնը, ինչպէս որ տեսանք, թուրքական տուեալներով, այլ տրամադրութիւններ և հակում ունի։ Այդ փոքրիկ հողամասը Սուրիոյ սահմաններուն մէջ կ'իյնայ, և ապարդիւն են Թուրքիոյ անվերջ ցաւերն ու նենգութիւնները այդ շրջաններուն մէջ։

Ա. Ա.

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

[Սեփական Թղթակցութիւն]

Բժշկական համաժողով.— Արքայական ամոլը ժամանեց

Երուսաղէմ, 6 Ապրիլ

Ամսոյս 4ին, երկուշաբթի օր, առաւօտեան ժամը 10 30ին, Մարզպան Զօր. Ուոքըփի կողմէ Y.M.C.A.ի հաւաքարանին (auditorium) մէջ պաշտօնապէս բացումը կատարուեցաւ եգիպտական բժշկական ընկերակցութեան 6րդ տարեկան համաժողովին։

Համաժողովին կը մասնակցին 240 բժիշկներ՝ Եգիպտոսէն, Պաղեստինէն, զանազան վայրերէն և Սուրիայէն։ Համաժողովի տեւողութեան թուական որոշուած է 4էն մինչեւ 8 ապրիլ:

Նախ քան բացման արարողութիւնը, Նուագախումբի կողմէ նուագուած անգլ. և եգիպտ. քայլերգներէն յետոյ, բոլոր մասնակցողները բակին մէջ խմբովին լուսանկարուեցան, որմէ վերջ հաւաքարան մտան:

Համաժողովը կը գտնուի Պաղեստինի Առողջապահական Վարչութեան Տնօրէն գնդապետ Կ. Հէրրոնի պատուակալ նախագահութեան և եգիպտական Բժշկ. Ընկերակցութեան Նախագահ Տքթ. Ալի Իպրահիմ փաշայի պաշտօնական նախագահութեան տակ։

Մարզպանի բացման խօսքերէն վերջ, խօսք առած են զոյգ նախագահները և այլ բժիշկ պատգամաւորներ, և ողջունելով համաժողովը, մաղթանքներ կատարած են։

Հնգօրեայ յայտագիր մը պատրաստուած է, որուն համաձայն համաժողովին աշխատանքները տեղի պիտի ունենան։

Բացի վիճաբանութեան ենթարկուելիք բժշկական զանազան նիւթերէ եւ այդ առթիւ տեղի ունենալիք դասախօսութիւններէ, համաժողովին արտասահմանեան պատգամաւորները դիւրութիւններ պիտի ունենան՝ առիթը օգտագործելով՝ շրջագայել Պաղեստինի զանազան հետաքրքրական ու պատմական վայրերը։

Կազմուած է ընդունելութեան եւ արարողութեանց յանձնախումբ մը Տքթ. Վ. Գ. Լպեանի նախագահութեան տակ, որ միևնոյն ատեն Պաղեստինի բժշկական ընկերակցութեան քարտուղարն ու պատուակալ գանձապահն է, շրջագայել փափաքողներուն պէտք եղած դիւրութիւնները տալու և կարգադրութեանց հսկելու համար։

Բացման երեկոյ համաժողովի պատգամաւորները Մարզպանի կողմէ թէյասեղանի հրաւիրուեցան իր պարտէզը։

Չորեքշաբթի օր, ամսոյս 5ին, Երիքով, Յորդանան և Մեռեալ Ծով այցելեցին պատգամաւորները և վերջին վայրին մէջ Պաղեստինեան բժիշկներու կողմէ ի պատիւ իրենց թէյասեղան մը տրուեցաւ:

Այսօր Երուսաղէմի քաղաքապետը աւելի քան 300 անձերու տեղւոյս «Դաւիթ Թագաւոր»ի պանդոկին մէջ թէյասեղան մը սարքեց։ Երկուստեք խօսողներ եղան։

Պատգամաւորներէն մօտ 60 հոգի Ե. Ք. Ը.եան հիւրանոցը իջած են, իսկ միւսները ցրուած զանազան պանդոկներու մէջ:

Համաժողովին աշխատութեանց կը մասնակցին, բացի Տօքթ. Վ. Գալպեանէ, նաև մի քանի Հայ բժիշկներ։

⁂

Ամսոյս 4ին, ուշ ատեն, օդանաւով Գազայի օդակայանը ժամանեցին Պելճիքայի Ալպէրթ Թագաւորն ու Թագուհին, կոմս եւ կոմսուհի de Ruthy անունով ծպտեալ։ Գիշերը Գազայի մէջ մասնաւոր կառաշարի մը մէջ անցուցած են և յաջորդ օրը (երէկ) Եաֆա և Թէլ—Ավիվ շրջագայելով այսօր քաղաքս ժամանեցին, որպէս հիւրեր Մարզպանի։

Եղած կարգադրութեանց համաձայն, արքայական զոյգը այսօր իսկ Օմարի մզկիթը, Ս. Յարութեան տաճարը եւ այլ պատմական և կրօնական վայրեր այցելեցին: Կէսօրէ վերջ մասնաւոր կարգադրութեամբ մը Թագաւորն ու Թագուհին այցելեցին Ս. Յակոբայ տաճարը, ուր իրենց ցուցադրուեցաւ գանձատունին զանազան թանկարժէք իրեղէնները:

Հաւանական է, որ արքայական ամոլը Ծաղկազարդը և նաև Զատիկը Երուսաղէմի մէջ անցնեն։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՄԱՄՈՒԼ

Պ. ԲՈՆՍՕՅԻ ՓԱՐԻԶ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

«Ահրար» կը գրէ.

«Շատ հաւանական կը թուի թէ յառաջիկայ մայիսին պ. Բոնսօ Փարիզ երթալով նախ ներկայանայ Ֆրանս. կառավարութեան և յետոյ հոգատարութեանց Մնայուն յանձնախումբին առջև, բացատրելու համար իր որոշումներուն արդիւնքը Սուրիոյ և Լիբանանի մէջ։ Արդէն ժամանակին արձագանգած էինք թէ յիշեալ յանձնախումբին անդամները իրմէ բացատրութիւններ ուզեցին և քանի մը հարցումներ ուղղեցին իրեն։ Ան տեղեկութիւն մը ներկայացուց Ֆրանսայի և սուրիական դաշնագրութեան մասին. ինչ կը վերաբերի Լիբանանի պ. Բոնսօի տեղեկագիրը պիտի պարունակէ սահմանադրական պայմաններու վերադարձը, որ ինք արդէն պաշտօնապէս խոստացած էր։

«Երկարատեւ տեսակցութիւններէ և խիստ նուրբ բանակցութիւններէ յետոյ, Բ. Գոմիւէրը պատրաստեց Սուրիոյ հետ կնքուելիք դաշնագրութեան ծրագիրը։ Յետոյ ան Դամասկոս մեկնեցաւ. մինչ Սուրիական Խորհրդարանին կողմէ պաշտօնական վաւերացումը, յիշեալ ծրագիրը սկզբունքով ընդունած է արդէն։ Այն պարագային երբ իշխանութեան գլուխը գտնուող մարդիկ մտածեն թէ դաշնագիրը խորհրդարանի կողմէ վաւերացուելու բաղդը ունի, զայն պիտի ներկայացնեն խորհրդարանին և Բ. Գոմիւէրը զայն պիտի ներկայացնէ Փարիզի, որմէ յետոյ Ֆրանսան Ազգ. Դաշնակցութեան պիտի ներկայացնէ Սուրիան։

«Սակայն այս օրուան կառավարողները նախազգալով խորհրդարանին առջև ծրագրին անյաջողութիւնը, այն ատեն իրենց համար տարիք սահմանուած պիտի ըլլայ այս վերջնոյն վրայ յարձակելով անոր լուծումը պահանջելու և հետեւաբար, ազգայնական ճամբով հանրային կարծիքին դիմելու։

«Մինչ այդ, Բ. Գոմիւէրը հովանաւորութեանց յանձնախումբին պիտի բացատրէ դաշնագրի զանազան փուլերը և պիտի սպասէ անոր կնքումին։ Պարոն Բոնսօն պաշտօնապէս յայտարարած էր յանձնախումբին թէ դառնալ պիտի ներկայանայ յաջորդ նիստին և պիտի ծանուցանէ Լիբ. հանրապետութեան վերադարձը սահմանադր. կեանքին. սակայն այս խոստացուած վերադարձը այլեւս կարելի չէ կատարել յիշուած երկու ամսուայ կարճ ժամանակի մը մէջ, երբ պ. Բոնսօի ճամբորդութիւնը տեղի պիտի ունենայ:

«Նախապատրաստական միջոցները սխրողական դարձած են։ Իր նպատակին հասնելու համար, Բ. Գոմիւէրը որոշումագրով մը, պիտի կազմէ մասնաւոր կառավարութիւն մը, որ պաշտօն պիտի ունենայ ամբողջ Լիբանանի շրջաններուն մէջ ընտրութիւնները կազմակերպելու։ Եթէ կարելի ըլլայ հին մարդահամարի հիմունքներով գործ տեսնել, ակնարկուած կառավարութիւնը պիտի կատարէ այդ բանը. այլապէս պիտի հրամայէ որ վերջին մարդահամարի ցուցակները եւ այսպէսով հող պիտի պատրաստէ սահմանադրական կեանքին, որ պիտի գործադրուի մի քանի ամիսէն:

«Մինչ այդ, Բ. Գոմիւէրը Ժընեւի մէջ պիտի յայտարարէ թէ կազմած է ընտրութեանց նախագահելիք կառավարութիւն մը»։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԵՒ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՀԱՐՑԸ

Այս խորագրի տակ «Լ'Օրիանթ Լիպանէզ» թերթը կը հրատարակէ հետեւեալ խմբագրականը.

«Իր ծրագրի երկրորդ բաժնին մէջ Գ. Մուպարէքը որոշակիօրէն ակզբունքներ անդրադառնալով Լիբանանի անկախութեան ու Ֆրանս. հովանաւորութեան հարցերը, ուսումնասիրելէ յետոյ խօսեցաւ ազգային արդարութեան ինչպէս նաեւ հողատարութեան ներկայացուցիչներուն հետ համաձայնութեան մը անհրաժեշտութեան մասին, երկրին ըղձանքները ճանչնալու եւ ձեռք առնելիք միջոցներուն եւ առնելիք որոշումներուն զանոնք իրեն հիմ գործածելու համար։

«Կրճատելով հանդերձ տուրքերը, պիւտճէի բացը գոցելու համար երկրին չահագործելիք հասոյթներէն մին կը նկատուի մաքսը, որով տանց Լիբանանի կառավարութեան կարծիքը առնելու, կը զեկավարուի եւ կը կառավարուի հոգատար իշխանութեան կողմէ։ Ու պատահեցաւ որ, տեղական կառավարութիւնը, իր պիւտճէին մէջ նախատեսելով որոշ գումարի մը գանձումը մաքսային հասոյթներէն իր բաժինը ստանալու պարագային կը տեսնէ թէ սխալ ըրած էր իր հաշիւը.

«Հոգատար ներկայացուցիչներուն հետ այդ մասին համաձայնութիւն մը անհրաժեշտ կը դառնայ. մաքսային վարչութիւնը Լիբանանի կառավարութեան յանձնելը հակառակ չէ հովանաւորութեան պայմաններուն, մանաւանդ եթէ տեղական կառավարութիւնը դիմէ ֆրանսացի փորձագէտներու, ինչպէս որ ըրած է ուրիշ վարչութեանց մէջ, իր պարտականութեան կատարումին մէջ անոնց օգնութեանը եւ խորհուրդներուն դիմելով։

«Մեր անտեսական աղէտալի մեծագոյն պատճառը այս համաձայնութեան չգոյութիւնն է. երկու իշխանութիւնները տանց իրարու գաղափարը առնելու, կը գործեն անջատաբար»։

Գ. ՄՈՒՊԱՐԷՔ
Պ. ԲՕՆՍՕԻ ՄՕՏ

«Լիսան իւլ Հալ» թերթը յատկապէս կ'արտայայտուի Գ. Մուպարէքի եւ պ. Տէպպասի յարաբերութեանց մասին եւ «Ջուրերը իրենց բնական հունին մէջ» խորագրի տակ կը գրէ.

«Զատկի տօնին առթիւ, Պէյրութի Մարոնի պատրիարքը Գ. Մուպարէք պիտի այցելէ Բ. Գոմիսէրին։ Ինք այս այցելութիւնը պիտի կատարէ Ն. Գ. Արիտայի անունով.

«Գ. Տէլանօ, Ֆրանս. հիւպատոսը, իր ժէստին պիտի պատասխանէ զինք «Բօյէժ տը լա Սաժժէսի մէջ այցելելով. եւ Զատկի օրը, հիւպատոսը պիտի հրաւիրուի Մայր եկեղեցի, եկեղեցական արարողութեանց ներկայ ըլլալու համար։

«...եւ ամէն բան կարգի պիտի մտնէ...»

ՊԱՐՈՆ ՏԸ ՔԷ
ԵՒ ՄԱՐՕՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Նոյն թերթը, պ. Բոպէր տը Քէի ժամանումին առթիւ արտայայտուելով կը գրէ.

«Որոշ թերթեր հարց կուտան իրենք իրենց թէ՝ ինչո՞ւ Մարօնի պատրիարքը բարի գալուստ չէ մաղթած պ. տը Քէին։ Մենք կը պատասխանենք թէ այս մասին մեկնաբանութիւններ ընելու հարկ չկայ։ Ներկայիս Լիբանանի մէջ հետեւեալ սովորութիւնը այն է որ օտար հիւրերը նախ իրենք պէտք է Մարօնի պատրիարքին այցելեն։

«Միայն Բ. Գոմիսէրը բացառութիւն կը կազմէ այս ձեւակերպութեան։ Պ. տը Քէ դեռ Պքերքէ չէ գացած, ուրեմն պէտք չէ զարմանալ, եթէ Մարօնի եպիսկոպոսները զինքը չեն այցելած։

«Լիբանանի մէջ իր նախորդ բնակութեանց առեն պ. տը Քէ սովոր էր Պքերքէն այցելելու։

ՖՈՒԹ-ՊՈԼ

ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ..

Պարտութի՜ւն. դժուար բան է, եւ ոչ հաճելի այս մասին գրել։

Կիրակի օր 9 Ապրիլի բաժակի մրցումը, (Coupe Challenge du Levent) Հ. Մ. Ը. Մ.ի Պէյրութի Ա. Խումբին պարտութեամբը վերջացաւ, 0—4ով։ Շատ բնական էր այս, նկատի առնելով որ D. P. H.ը իր ոչ թէ երէկուան կազմով, այլ իր բնական կազմովն անգամ մեծ առաւելութիւններ ունի Հ. Մ. Ը. Մ.ի ներկայ խաղացողներուն վրայ։

D. P. H.ը ներկայիս, քաղաքիս լաւագոյն խաղացող խումբերու երկրորդը կարելի է համարել։ Ասոր վրայ պէտք է աւելցնել դուրսէն յանձախակի նոր ոյժեր բերելու իր բարի? սովորութիւնը, ու այն ատեն պատկերը կատարեալ կըլլայ։

Կիրակի օրուայ խաղին, ան ունէր երկու նոր ոյժեր բերուած Հալէպէն, մասնաւորաբար այդ օրուան համար։

Որմաթուղթերէն կը հասկցուէր արդէն որ, անոնք պարզապէս Seledtion էին կազմեր Յապարդիւն յաջողութեամբ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Selection կազմած ըլլալու երեւակայական լուրին, եւ անշուշտ այս, մի միայն արդարացնելու համար իրենց ապօրինակ ըմբռնումը, դէպի այս խաղերը։

Արդարեւ ի՞նչ կարժէ դուրսէն հաւաքուած ոյժերով շահուած բաժակ մը. մենք՝ Հայերս, աւելի բծախնդիր ենք այս տեսակէտով, եւ օխալ ալ չէ մեր հետապնդած ուղին։ Մնաց որ դեռ բաժակը վերջնականապէս շահելու խնդիր չկայ, եւ շատ հաւանական է որ, ան արուի կամ Ամերիկեան Համալսարանի Versity խումբին, եւ կամ Հ. Մ. Ը. Մ.ի Դամասկոսի Ա. խումբին։

Անցնելով Կիրակի օրուան Հ.Մ.Ը.Մ.ի պարտութեան (Պէյրութ) քանի մը դիտողութիւններ ընել աեղին է կարծեմ։

Ա. կիսախաղը սկսելէ մօտ 35 վայրկեան անց, (մէկ կիսախաղը 45 վայրկ.) խաղը կը մնար հաւասար, երկու կողմերուն համար ալ։ Մնացեալ տասը վայրկեանին մէջ էր որ երեք կէտ իրարու վրայ կորսնցուց Հ.Մ.Ը.Մ.ը։

Բ. կիսախաղին կէտ մը եւս շահեցաւ D.P.H. ու այսպէսով խաղը վերջ գտաւ։

Այս չորս կէտերու երկուքը, բացարձակ անճարակութեանց պատճառաւ կորսնցուցին Հ.Մ.Ը.Մ.ցիք։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կարեւոր մէկ դիրքի խաղացողներէն մին, հակառակորդի մէկ արխալը նշմարելով, զադրեցաւ իր յարձակումը, սպասելով իրաւարարի սուլիչին, որը ուշ՜ը, միայն այն ատեն հընչեց, երբ գնդակը գացած էր իր տեղը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի բերդին մէջ։

Երկրորդ օխալ մը, նորէն միեւնոյն խաղացողի իր սահմանէն անպէտ չափով հեռանալուն արդիւնքն էր։

Մնացեալ երկու կէտերը առարկութիւն չեն վերցներ, անխուսափելի էին։ Խաղի տեւողութեանը, նշմարելի էր Հ. Մ. Ը. Մ.ի աջոց խճողումը, եւ յաճախ գիրար հրմշտկելով յառաջանալնին։

Ցառաջապահներու ալ թեւը միշտ թափուր էր, ոյժերը խճողուած էին դէպի դաշտի կեդրոնը, այսպէսով հակառակորդ կողմը, ծայրերէն սարսափելիօրէն արագընթաց կը յառաջանար տանց դիմադրութեան։

Տկար էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի աջոց հարուածները (չիւթ)։ Հակառակ անոր որ, գնդակը միւսներէն նուազ չափով չէր որ իրենց ոտքերուն տակ կը խաղար, գործեալ շատ քիչ առիթներով կրցին յառաջացնել դէպի հակառակորդ բերդը։

Քէ դեռ Պքէրքէ չէ գացած. ուրեմն պէտք չէ զարմանալ, եթէ Մարօնի եպիսկոպոսները զինքը չեն այցելած։

«Լիբանանի մէջ իր նախորդ բնակութեանց առեն պ. տը Քէ սովոր էր Պքէրքէն այցելելու։

ԹԻՒ 13 ՕՃԱՌ

Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս քաղաքիս Ամեր. Համալսարանի Հայ Ուսանողական Միութիւնը բեմադրեց իր տարեկան ներկայացումը, անցած Շաբաթ երեկոյ, Ուէսթ—Հօլի մէջ։

«Թիւ 13 Օճառը» անգլիերէնէ մասնաւորապէս թարգմանուած կատակերգութիւն մը որ ներկայացուցին ուսանողները, թէպէտ փոքր, սակայն բարոյալից խաղ մըն է, տեղ տեղ կրելով անգլիական պաղութիւններ։ Գլխաւորաբար երկու կարեւոր դասեր կարելի է քաղել. մէկը իրենց հօրը հարստութեան ապաւինելով յղփացող երիտասարդներու թշուառութիւնն է, իսկ միւսը յաջողակութեանց հրաշագործ ազդեցութիւնը։

Օճառի վաճառական Սըր Հէնրի Մարթէն, մտահոգ իր երիտասարդ տղուն չափազանց ծուլութենէն, զայն գործի մղելու հնարամիտ միջոցը կը գտնէ, շնորհիւ իր մեքենագիր Օրիորդ Մէյրիի ճարպիկութեան։ Եւ չուտով Ռօնի Մարթէն, յուսահատ հօրը օգնութենէն եւ հարստութենէն, զուրս կուգայ հօրենական տունէն եւ հօրը դէմ առեւտրական պայքար եւ մրցակցութիւն կը մղէ։ Մէյրին, իր կարծեցեալ սիրահարը, կողնէ եւ կը քաջալերէ, համախորհուրդ Սըր Հէնրի Մարթէնի։ Էմպրօզ Բրիլ, չափազանց ճարպիկ եւ արկածախնդիր երիտասարդ մը, յաջողութեանց գործակատար մը, կը հանդիպի շուարած Ռօնիին եւ կ'սկսի ճառել յաջողութեանց հրաշագործութեան։ Կը յաջողին վերջապէս որոշել Ռօնիի նոր բացելիք գործը, մրցելու համար հօրը դէմ։ Եւ «Թիւ 13 օճառը» կըլլայ իրենց ըստեղծագործութիւնը։

Սըր Հէնրի կ'ուրախանայ տղուն աշխատութենէն եւ գործի համար ունեցած մղումներէն, ու, ի վերջոյ, երբ տղան այլեւս «գործի մարդ» դարձած էր, կը գնէ անկէ Թիւ 13 օճառի վաճառատունը եւ կառնէ իր գործին մէջ։

Գրեթէ այս է ամբողջութիւնը Շաբաթ գիշեր ուսանողներու բեմադրած ներկայացումին։ Գրն. Ց. Մանուկեան, որ կը խաղար Մէյրիի դերը պահեց ներդաշնակութիւնը։ Գրն. Այվազեան յաջող էր Ռօնիի դերին մէջ, նախ որպէս թեթեւ սիրահար երիտասարդ, վերջը հնարքերիր վաճառական։ Գրն. Վարդապետեան իր դերին մէջ էր, արագաշարժ, լեզուանի եւ պատրաստաբան, երեք յատկութիւններ, որոնք գլխաւոր գրաւականներն են յաջողութեանց գործակատարի մը։ Եւ այդ երեք շնորհքներով ալ բաւականաչափ օժտուած էր բեմի վրայ պրն. Վարդապետեան։ Գրն. Զաքարեան Սըր Հէնրիի դերին մէջ, կրցաւ պատկերացնել խոլամանկ վաճառականը։

Միւս դերակատարներն ալ յաջող տարին իրենց դերերը։

Սակայն սպասելի է որ, ուսանողները, ասկէ վերջ աւելի մեծ բիէսներ ընտրեն եւ հրամցնեն։

X

Անշուշտ այս թերութիւնները չըլլալու պարագային, դարձեալ դիւրին գործ չէր յաղթել, սակայն բայորովին անկարելի ալ երբեք չէր, եւ կամ պարտութիւնն ալ մէկ կամ երկու տարբերութիւնով պիտի ըլլար, որը ինչ խօսք որ աւելի պատուաբեր է։

Ամէն պարագայի կը շնորհաւորենք Հ.Մ.Ը.Մ.ի աջոց անվհատ կամքը, եւ կըսպասենք իրենցմէ որ դուրսէն եղած ցուցմունքներուն պէտք եղած լրջութիւնը ընծայեն, դարմանելու համար իրենց թերութիւնները։ Եւ եթէ այսպէս ըլլայ, մենք վստահ ենք որ, ինչպէս անցեալին մէջ, նոյնպէս եւ ապագային շատ ու շատ պատուաբեր յաղթանակներ պիտի կարենան խլել։

Պէյրութ 10—4—933 ՄԱՐԶԱՍԷՐ

ՀԱՅԿ. ԿԵԱՆՔ

ԼՈՒՐԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ

Մարտ 15էն Ապրիլ 15 յայտարարուած է Հայաստանի օդային կայաններու շինութեան օգնութեան եղանակ։ Այս մէկ ամսուայ ընթացքին՝ երկրին բանուորական շրջանակներուն եւ քաղաքացիներուն պիտի ներկայացուին Հայաստանի օդային կայաններու շինութեան վերաբերեալ բոլոր հարցերը, աշխատելով անհրաժեշտ միջոցները հայթայթել դիւրացնելու համար Երեւանի եւ Լենինականի օդային կայաններու շինութեան գործը։ Այդ գործին համար անհրաժեշտ է 500,000 րուպլի։ Երեւան Թիֆլիս - Մոսկուա գիծը կը յուսացուի բանալ Յուլիս 1ին։

*** Գրոլեսար կը հաղորդէ թէ խորհրդային արտաքին առեւտուրի լիազօր ներկայացուցիչ Մակինցեանի տեղ նոյն պաշտօնին կոչուած է Իվանեւվիչ։

*** Կարլ Մարքսի մահուան յիսնամեակի առթիւ հանդէսներ կատարուած են նաեւ Երեւանի մէջ։ Գիտի հրատարակութիւն անոր «Դրամագլուխը» եւ միւս գործերը։

ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ

Բարիզահայ «Ազատ արուեստագէտներ»ու կողմէ կազմակերպուած ցուցահանդէսին, որ բացուեցաւ 1 Ապրիլին, կը մասնակցի 45է աւելի արուեստագէտներ, որոնց մէջ կան, յայտնի անուններու կողքին, նոր ուժեր ու նոր տաղանդներ։ Ցուցադրող նկարիչ- նկարչուհիներն են.— Ալխազեան Յովհաննէս Ալեանաք, Արիէլ, Հազարապետեան, Բարայեան, Արմենիա, Բորոյեան Գուրգէն, Գալճեան, Գայեան, Գեարկեան, Ալխազեան Ալիս, Գողոսեան, Գազանճեան Վանէ, Շահին, Շահնազար, Շիշմանեան, Շիլթեան, Դերձակեան Էօժէնի, Սիւաճեան Տիրան, Քըլէճեան Սաթենիկ, Կանոնեան Թագէոս, Գարսոյեան Իննա, Կիւլպէնկեան, Յովհաննէսեան, Իփիքճեան, Գալֆաեան, Գազանճեան Հրանդ, Մարաշլեան, Մարեան, Մուկօ, Մուրադով, Նալբանդեան, Նազարեան Մառի, Սամուէլեան, Շապոշնիկով, Սեդրակ, Թամիրեանց Վարդուհի, Զաքրեան, Տէր Սարգիսեան, Թօփալեան Բիւզանդ, Իւթիւճեան, Զուլումեան։

Ցուցադրուած են նաեւ Բարիզ մեռած երկու նկարիչներու գործերը — Արեան (Երուանդ Գասպարեան) եւ Եսայեան Տիգրան։

ՑԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

Նկարիչ Գ. Հրանդ Ալեանաք եւ գրագէտ Գ. Առաքել Յովհաննէսեան - որուն մէկ վրայ կը հրատարակուէր Թանանցեալ օր արկած մը անցուցած են Բարիզի մէջ։ Իրենց կառքը հազիւ կամուրջին վրայ հասած, հանրակառք մը վրայ կը հասնի եւ ընդհարումի վայրկենական կըլլայ, կառքը կը փշրուի. կը տապալի։ Երկուքը տակէն կը հանեն արիւնաթաթախ։ Գ. Ալեանաք գիշերը կ'անցընէ հիւանդանոցը, յետոյ տուն կը փոխադրուի. ինքզինքը շատ տկար կը զգայ։ Գ. Ա. Յովհաննէսեան դեռ հիւանդանոցն է, կզակէն ծանրօրէն վիրաւորուած։

*** Բարիզի մէջ քանի մը օր առաջ մեռած է Տիկ. Ն. Շահպազ, կինը Գոլսոյ հանգուցեալ փաստաբան Նազարէթ Շահպազի։

ԱԶԳԵՐՈՒ ՏՕՆԸ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի հայութիւնը մեծ խանդավառութեամբ դիմաւորած է ազգերու տօնին մասնակցող հայ խումբը։ Ամբողջ քաղաքը խրախճանքի օրեր անցուցած է։ Հինգշաբթի իրիկուն, Նիսի օփերային մէջ սիրելի ունեցած է հանդէսը. խուռներամ բազմութեան մը ներկայութեան։ Բեմը զարդարուած էր հազար ու մէկ Գիշերներու պատկերներով։ Ըստ յայտագրի, Հայերը նախ պիտի երեւային, բայց պզտիկ անպատրաստութեան մը պատճառաւ աւելի ուշ եկած են բեմ։

ՄԵՌԵԱԼ ԾՈՎԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐՈՒՍՏ ԾՈՎՆ Է

Զօր. Ալենպի 1917—ի Դեկտեմբերին գրաւեց Երուսաղէմը, եւ ինչպէս ամէն խելօք զինուորական, ան մեծապէս հետաքրքրուած էր իր երկրի պահանջներով։ Այդ ժամանակ էր, որ մէկը իր ականջին փսփսաց «փոթաշ» կախարդական բառը։

Զօր. Ալենպի անմիջապէս հրամայեց մէյճըր Թըլլաքի, մասնագէտ մը, որ ուսումնասիրէ Մեռեալ Ծովուն կարելիութիւնները։

Ռուս հանքաբան մը, Տօքթ. Նովոմեյսքի, հաստատեց Թըլլաքի տեղեկագիրը՝ աւելցնելով որ Մեռեալ Ծովուն հարստութեան առջեւ Հարաւային Ափրիկէի ադամանդի հանքերը պիտի խամրէին, որովհետեւ վերջին 30,000 տարիներու ընթացքին աղմուտ Յորդանան Մեռեալ Ծովուն մէջ թափած է միլիոնաւոր թոններով փոթաշ, պրոմայա եւ քլորայտ։

Երկար բանակցութիւններէ եւ վէճերէ ետք՝ վերջապէս 1930 Յունվարին այդ հանքային նիւթերը օգտագործելու համար իրաւունք տրուեցաւ ընկերութեան մը, որ կազմուած է բրիտանական եւ ամերիկեան դրամագլխով եւ 1930ի Ապրիլին սկսաւ փոթաշի եւ միւս աղերու օգտագործումը։

Մեռեալ Ծովու յատակի տիղմը մեքենայով կը քաշուի ծանծաղ աւազաններու մէջ, որոնք շարուած են 500 արտավար տարածութեան վրայ։ Մնացեալը կը կատարէ արեւը, չոգիացնելով տիղմին ջուրը։

1931ի ընթացքին մօտ 2,500 թոնօ փոթաշ հանուեցաւ այս կերպով։ Այս քիչ արտադրութեան պատճառը փոթաշի գնին աշխարհի շուկաներուն մէջ բարձր պահել էր։ Այս տարուան ընթացքին պիտի արտադրուի մօտ 4,000 թոնօ։

Սեւ Ծովուն մէջ կը գտնուին զանազան աղեր հետեւեալ քանակութեամբ.
5.000 000.000 թոնօ քէլսիըմ քլորայտ,
11,000,000.000 թոնօ մեր սովորական աղը,
80,000 000 թոնօ մէկնէզիա պրոմայտ,
22 000 000,000 մէկնէզիա քլորայտ,
2 000 000 000 փոթաշ քլորայտ։

Մեռեալ Ծովու այս հարստութեան արժէքը կը հաշուի 1.200.000,000,000 տոլար, այլ խօսքով գումար մը, որ 300 անգամ աւելի մեծ է քան Բրիտանիոյ Մ. Նահանգներու ունեցած պարտքին գումարը։

Աշխարհի վրայ աւելի թանկագին լիճ կամ ծով չկայ։

Հայ խումբը թառի ընկերակցութեամբ մուտք գործած է «Պատ պատ թագն ի պատ, փեսան եկաւ յիքն է բանկ» պարերգով, խիստ խանդավառ եւ բարձր տրամադրութեամբ։ Անոր մուտքը ողջունուած է որոտընդոստ ծափերով։

Գալերգի յաջորդած է «Պինկէօլ խմբերգը, Գ. Արա Պարթեւեանի ղեկավարութեամբ։ Ցետոյ «Հով Լինիս», նոյնքան խանդավառ եւ կենդանի։ Խմբերգներէն վերջ տեղի ունեցած են հաւաքական եւ առանձին պարերը։

Ուշադրութիւն գրաւած են թառիստ Ժորժ՝ իր թառով եւ տիկիններ Սուրաբեան ու Շահպաբեան իրենց պարերով, որոնք քանիցս կրկնուած են անհամար բազմութեան ծափերուն տակ։

ՀԱՅ ԿՐԹ. ԵՒ ՀՐՁԿ. ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿ.

ԶԱՏԿԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Տեղի կ'ունենայ Հայ Ճեմարանի սրահներուն մէջ, Ապրիլ 16, Կիրակի, կէսօրէ առաջ ժամը 10:30-էն սկսեալ։

Հանդիպման մասնակցողները կը մնան զերծ ընտանեկան փոխադարձ այցելութիւններէ։

ՏԵՂ. ՄԱՐՄԻՆ

Գ. Ա. Դ.		Տօքթ. Կ. Խաչիկեան	100
		Մ. Գարագաշեան	100
Լ. Գասապեան	100	Ս. Սարաֆեան	100
Ց. Սէֆէրեան	100	Խ. Գրիգորեան	100
Ա. Անթիգաճեան	100	Գ. Նիկողոսեան	100
Մ. Ծատուրեան	100	Տէր եւ Տիկ. Գ. Գանարեան	150
Ոմն.	50		
Ց. Դաւութեան	100	Գումար	1500
Տ. Ֆէրահեան	100	Նախ. գումար	4350
Թէվրիզեան	100		
Մ. Թիւթիւնճեան	100	Ընդհ. Գումար	5850

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՏՕՆԻ ԱՌԹԻՒ

ՍԻՆԷՄԱ ՔՐԻՍԹԱԼԻ ՄԷՋ (Պուրճ)

Երեքշաբթի 18 Ապրիլ երեկոյեան ժամը ճիշդ 9-30 ին

Նախաձեռնութեամբ դերասան Բ. ԱԲՕԼԵԱՆԻ

Կը ցուցադրուի

Հռչակաւոր խօսուն ֆիլմը

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷ՛Ս...

Բամբեկ 9 վարագոյրով

Մասնակցութեամբ Եւրոպայի յայտնի դերասաններ ԱՐՄԱՆ ԲԷՌՆԱՐ եւ ԺԱՆ ԲՈՒԱԹԷԼ անվերջ ծիծաղ քա՛հ քա՛հ քա՛հ...

Սինեմայէն վերջը դերասան Բ. Աբօլեան կը ներկայացնէ հայերէն լեզուով

«ՇՓՈԹՈՒԱԾ ԾԱՌԱՆ»

1 արարով. ծիծա՜ղ... ծիծա՜ղ... ծիծա՜ղ...

ՏԵՂԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐԸ ՄԱՏՉԵԼԻ Ա. Օթեակ 150 ս. զ. Բ. Օթեակ 125 ս. զ. Ա. կարգ 40 Բ. կարգ 24 ս. զ. տոմսերը վաղօրօք կարելի է ձեռք բերել Գ. Գ. Մամբրէ Հիսարեանի եւ Ուզունեանի Գրախանութներէն իսկ ներկայացման օրը Թատրոնի կիչէն։

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

— «Ջահակիր Մատենաշար»ի 13-րդ հրատարակութիւնը —
Ազգ. մեծ բանաստեղծ ՔԱՄԱՌ — ՔԱԹԻՊԱՅԻ (Ռափայէլ Պատկանեան)

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԳԵՐ

Իր նաօթեդծութիւններ, հեղինակին պատկերով եւ մաքուր թուղթի վրայ։
Գին՝ 4 Ֆրանք. արտասահմանի համար 5 Ֆրանք.
Դիմել Մատենաշարի հիմնադրին հետեւեալ հասցէին.
Vartan Kévorkian, 3 Patriarcat, Beyrouht

ԻՎԱՆ ԹՈՒՐԳԷՆԵՖ

ՌՈՒԴԻՆ

Թարգմ. Վ. ԽԱԺԱԿ

— Երբէ՛ք։

— Չէ՞ք ճանչնար այդ հերոսը... ափսոս զարմանալի է։ Կ'ուզէի ըսել, որ Մէտիրովիչը ինքն ալ մեծ համարում ունի Տարիա Միքայէլովնայի լեզուագիտութեան մասին։

— Այդ պարօնին պատուելի մը չըլլա՞յ. վրայ բերաւ Ալեքսանդրա Բավլովնան։

— Բնաւ երբեք... Տարիա Միքայէլովնան կը վստահեցնէ նոյն իսկ թէ չուտով իր մէջ պիտի գտնէք ալ խարհիկ մարդը... Պէթհովէնի մասին խօսած է այնպիսի խանդավառութեամբ, որ նոյն իսկ ձեր իշխանը յափշտակուած է... կը խոստովանիմ որ ես ալ հաճոյքով սորվել պիտի ընէի զինքը... իմ կարգիս... թոյլ տուէք ձեզի մատուցանել գաշտերու այս սիրուն ծաղիկը։

Ալեքսանդրա Բավլովնան առաւ ծաղիկը եւ թոյլ տուաւ որ քիչ մը ետք իրենց գետին... իր տունը հասնելու համար հազիւ երկու հարիւր քայլ ունէր, դեռ նոր շինուած եւ ճերմկցուած, շատ գեղեցիկ ու գրաւիչ կը թուէր իր լայն պատուհաններով։

— Ուրեմն ինչ պէտք է ըսեմ Տարիա Միքայէլովնային, հարցուց Բանտալէվսքին՝ թեթեւ մը առնուած իր ծաղիկին վիճակուած ճակատագրէն... ընթրիքի պիտի գաք... հրաւիրուած է ձեր եղբայրն ալ։

— Այո պիտի գանք... վստահաբար... եւ ի՞նչ կ'ըլլէ Նաթալիան։

— Նաթալիա Ալեքսէյէվնան փառք Տիրոջը շատ լաւ է... բայց մենք արդէն անցանք Տարիա Միքայէլովնայի տունը տանող ճամբէն... թոյլ տուէք հրաժեշտ առնել ձեզմէ։

Ալեքսանդրա Բավլովնան կեցաւ։

— Մեզի չէ՞ք այցելեր, ըսաւ ան վարանոտ շեշտով մը։

— Մեծ հաճոյքով պէտի գայի, բայց կը վախնամ որ կուշանամ։ Տարիա Միքայէլովնան յսել կ'ուզէ Թալպէրկի մէկ նոր խաղը... պէտք է նախ քիչ մը վարժութիւն ընեմ եւ յետոյ ներկայանամ։ Աւելին, կը կասկածիմ որ խօսակցութիւնս հաճոյք պատճառէ ձեզի...։

— Բայց ո՛չ, ինչո՞ւ համար։

Բանտալէվսքին հառաչ մը արձակեց եւ աչքերը խոնարհեցուց։

— Ցտեսութի՛ւն, չշնչաց կարճ լռութենէ մը յետոյ ու դարձաւ իր ճամբան։

Ալեքսանդրա Բավլովնան իր տունը։

Կոստանդին Տիօմիչը, ուղղուեցաւ Միքայիլովնայի կալուածը։ Իր դէմքը անմիջապէս կորսնցուց նախկին քնքշութիւնը եւ դարձաւ խիստ, գրեթէ բարկացոտ։ Քալուածքը անգամ փոխուեցաւ։ Երկու վերսթ քալեց արագ շարժումներով գաւազանին հետ խաղալէն։ Ցետոյ յանկարծ մտահեցաւ դարձեալ։ Տեսած էր երիտասարդ ու գեղեցիկ գիւղացուհի մը որ արածելու կը տանէր իր ոչխարները։ Կոստանդին Տիօմիչ, խիստ կամացուկ, կատուի մը պէս մօտեցաւ անոր ու խօսք նետեց։ Գեղջկուհին նախ լռութիւն պահեց կարմրելով ու խնդալով, յետոյ, ձեռքը բերնին՝ դարձաւ ու շատ ցած ըսաւ.—

— Գնա՛ հոսկէ, պարոն... ճշմարիտ կ'ըսեմ...

Կոստանդին Տիօմիչ ցուցամատով սպառնաց անոր եւ առաջարկեց կապուտիկներ քաղել իրեն համար։

— Ի՞նչ պիտի ընել կապուտիկը... թագ զարդարելու համար... գնա՛ ուրեմն... իրա՛ւ կ'ըսեմ։

— Մտի՛կ ըրէ, սիրունիկս, չարունակեց Կոստանդին Տիօմիչ։

— Հեռացի՛ր կ'ըսեմ քեզի, տհաճութիւն Տիկ՝ ոչ փոքրիկները, ընդմիջեց գեղջկուհին։

Կոստանդին Տիօմիչ ետ դարձաւ։ Հանիսն Բէթիսն, Մարիա Միքայիլովնայի տղաքը, կը վազէին ճամբուն վրայ։ Ուսուցիչնին Պասիսթօն, կը հետեւէր անոնց։ Քսաներկու տարեկան երիտասարդ մը, որ նոր էր աւարտած ուսումը։ Բարձրահասակ, պարզ դէմք, խոշոր քիթ, հաստ շրթներէն ճաճկարի մանրիկ աչքեր՝ ձախլիկ՝ բայց պատուաւոր եւ բարի կը հագուէր անփութօրէն եւ կը թողուր երկայն մազեր, բայց ոչ թէ պճրասիրութեան, այլ ծուլութեանը համար։ Պասիսթօն կը նեղէր ըսաւ միւսը, կը գնահատէր աղեկ անկողին մը, հաճոյքով կը կարդար եւ ամբողջ էութեամբը կը սիրէր Բանտալէվսքին։

Տարիա Միքայիլովնայի տղաքը կը պաշտէին Պասիսթօն եւ չէին վախնար անկէ։ Տան մէջ, մտերիմ էր բոլորին հետ։

— Բարե՛, սիրելի պաւակներս գոչեց Կոստանդին Տիօմիչ... այսօր շատ կանուխէն կը պտտիք... գալով ինծի, ըսաւ ան խօսքը ուղղելով Պասիսթօյին, ես շատոնց է որ դուրս եմ ելած... Բնութիւնը կը հրճուեցնէ զիս։

— Տեսա՛նք բնութենէ հրճուելու ձեր եղանակը, շշնջաց Պասիսթօն։

— Ի՛նչ նիւթապաշտ... կարծես թէ անմիջապէս կը հասկնաք Աստուծոյ բոլոր գիտցածը... կը ճանչնամ ձեզ։

— Երբ Բանտալէվսքին խօսէր Դասիւթօյի կամ ուրիշի մը հետ, շատ չուտով կը բարկանար եւ կը ծանրանար չարս գիրերուն վրայ, որ կ'արտասանէր թեթեւ սուլիչով մը։

— Է՛հ ուրեմն, այդ աղջիկէն մի միայն ճամբա՞դ կը հարցնէիր, պնդեց Պասիսթօն, չուրջը նայելով։

Զգաց թէ Բանտալէվսքին իրեն կը սեւեռէր աչքերը եւ սարկա անհաճոյ էր իրեն համար։

— Կը կրկնեմ որ դուք նիւթապաշտ մըն էք եւ ուրիշ ոչինչ։ Ամէն բան կ'ուզէք դիտել միայն Բրօզայիք ակնոցներով...։

(4) (Շար.)

ԽԱՉԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ (LE SIGNE DE LA CROIX) ափսմայի հրաշալիքներէն կը ներկայացուի ԱՄՓԻՐ-ի մէջ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Ամերիկայի հրաւէրը Եւրոպական մեծ պետութեանց

Պ. Էռիօ պիտի մասնակցի իբրեւ «Ազատ տեղեկատու»

Փարիզ 9 ապրիլ.— Կը հաստատուի այն լուրը թէ պ. Էռիօ ընդունած է Վաշինկթընի մէջ Ֆրանսան ներկայացնելու, Համաշխարհային Տնտես. Խորհրդաժողովի նախընթաց խորհրդակցութեանց մասնակցելու համար։

Փարիզ 9 ապրիլ.— Պ. Էռիօ. նախ իր պատասխանը վերապահելէ յետոյ, այժմ ընդունած է Վաշինկթըն մեկնիլ։ Ան պիտի ներկայանայ իբրեւ «Ազատ Տեղեկատու» որով պաշտօնապէս յանձնառու չպիտի ըլլայ Ֆրանսայի անունով, այլ պիտի բաւականանայ տեղեկութիւններ բերելով։ Այսպէսով կառավարութիւնը գիտակից պիտի ըլլայ «Ճերմակ Տան» մէջ վիճաբանութեանց առարկայ եղած հարցերուն մանաւանդ պարտքերու հարցին եւ ըստ այնմ որոշումներ պիտի տայ։

Պ. Էռիօի նշանակումով զգալի հարուած մը կը տրուի Ֆրանս. ազգայնականներուն, որոնք կը հասկնան թէ, այս հարցին առթիւ իր կառավարութեան տապալումէն ի վեր պ. Էռիօ չէ դադրած Ֆրանսան յորդորելէ իր յանձնառութիւնները կատարելու։

Հռոմի մէջ երկու տիրապետական իշխանութեանց միջեւ

Պ. Ֆոն Փափէն պիտի հանդարտեցնէ Վատիկանը իսկ Տուչէի չափաւորութիւնը պիտի թելադրէ իրեն

Հռոմ 9 Ապրիլ.— Հէր Ֆոն Բաբէն Հռոմ ժամանեց պ. Մուսոլինիի հետ տեսակցելու համար։ Երկու Ֆաշիստական պետութեանց հանդիպումին մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի հոս։ Հէր Ֆոն Բաբէն հոս պիտի մնայ մինչեւ 18 ապրիլ. Պապը կարենալ տեսնելու համար։

Պ. Մուսոլինի յստակօրէն պիտի հասկցնէ Հէր Ֆոն Փափէնի թէ՝ մինչ ինք ուժ կուտայ դաշնագիրները վերաքննելու գերմանական պահանջին, չի կրնար թոյլատրել որ բռնի ուժ ի գործ դրուի։

Սակայն եւ այնպէս, պ. Ֆոն Բաբէնի ճամբորդութեան բուն նպատակը Վատիկանի հետ տեսակցիլ է։ Ինք Պապի սենեկապետներէն է եւ այս հանգամանքով դիւրաւ կրնայ ընդառաջ եկող պաշտօնեաներ գտնել եթէ կաթոլիկներու հանդէպ Հէր Հիթլէրի ընթացքին վերաբերեալ ապահովութիւններ տայ։

Նազիներու Հակահրէութեան դէմ

ԲՈՂՈՔԻ ՄԵԾ ՄԻԹԻՆԿ ՄԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Կաթոլիկներ, Բողոքականներ, Ընկերվարականներ եւ ազատ խորհողներ կը միացնեն արգահատանքը

Փարիզ 9 ապրիլ.— Զանազան դաւանութեանց պատկանող հռետորներ մասնակցեցան երէկ հակահրէութեան դէմ Միջազգային Լիկի կազմակերպած բողոքի մեծ հաւաքոյթին։

Ժողովը քուէարկեց Գերմանիոյ մէջ տեղի ունեցող հակահրէական կեղեքումներու դէմ բողոքի բանաձեւ մը։

Փարիզ 10 ապրիլ.— Գերմանական հակահրէական շարժումին դէմ բողոքի երկու հաւաքոյթներ տեղի ունեցան երէկ կէսօրէ յետոյ։ Ճառախօսներու մաս կը կազմէին, Վեր. Մոնօ, Բողոքական եկեղեցւոյ հովիւը, Կանոնիկոս Տէնրանժ, պ. Լէոն Պլում բանուորական միջազգային Ֆրանս. հատուածի պետը եւ փաստաբան երեսփոխան պ. տը Մորօ Ճիաֆիֆէրի։

Ցոյցի մէջ նախատեսուած փողոցային ցոյց մը արգիլուեցաւ կառավարութեան կողմէ։

Հաւաքոյթը քուէարկեց բանաձեւ մը որով կը դատապարտէ Գերմանիան յետադիմութեան առաջնորդող հակահրէական շարժումը եւ համամտութիւն յայտնեց Գերմանիոյ դէմ նիւթական եւ բարոյական պօյքօթաժին։

Ազգ. Դաշնակցութեան պաշտպանութիւնը եւ դաշնագիրներու յարգումը

ՓԱՐԻԶ, 10 Ապրիլ.— Նախարարաց խորհուրդին մէջ ճշդուած է թէ Ֆրանս. ծրագիրը կը պարունակէ 6 յօդուածներ — որոնք յղացուած են խորհրդարանի մէջ Պ. Տարտիէի արտայայտած գաղափարներուն համեմատ։ Յուշագիրը կը հաստատէ Ազգերու Դաշնակցութեան համաձայնութեան տրամադրութիւններ եւ դաշնագիրներու պաշտպանութիւնը։

Լեհաստան Հռոմի ծրագրին դէմ

Լոնտոն.— Լեհ դեսպանը այցելեց արտաքին նախարարութեան եւ պարզեց իր կառավարութեան տեսակէտը Չորսերու դաշինքին մասին։ Կը կարծուի թէ, ըստ ան, Հռոմի ծրագիրը հակառակ ըլլալով Ազգ. ժողովի ոգւոյն, Լեհաստան չի կրնար վաւերացնել նման կազմակերպութիւն մը որոշմանց։ Աւելցուց թէ խորհրդակցութեան համար եղած խոստումը չի փոխեր լեհ տեսակէտը, որովհետեւ ծրագրին մէջ յիշուած բոլոր խնդիրները զինքն ալ կը շահագրգռեն։

Դահլինը կը վաւերացնէ Չորսերու համաձայնութեան առաջարկներուն Ֆրանս.

Յուշագիր պատասխանը

Փարիզ 0 ապրիլ.— Չորսերու համաձայնութեան պատասխան յուշագրին վերջնական բնագիրը վաւերացուած ըլլալով նախարարաց խորհուրդին կողմէ, յղուեցաւ Իտալիոյ եւ Անգլիոյ կառավարութեանց։

ա) Չորս էջնոց յուշագիր մը, որ կը բացատրէ Ֆրանս. տեսակէտները Չորս մեծ պետութեանց գործակցութեան վերաբերեալ։

բ) Համաձայնութեան ծրագիր մը, որ անգլ. եւ իտալ. ծրագիրներուն նմանութեամբ հանդերձ, կը խտացնէ յուշագրի գաղափարները։

Այս պաշտօնաթուղթը անմիջապէս փոխանցուած է պ. տը Ժուվընէլի եւ պ. տը Ֆլորիոյի, իտալ. եւ անգլ. կառավարութեանց յանձնելու համար։

«Հ. Մ. Ը. Մ.»-Ի
ՍԻՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԻՋՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Տեղի պիտի ունենան Հալէպ, «Հ. Մ. Ը. Մ.»ի դաշտին վրայ, Սրբ. Զատկին Կիրակի եւ Երկուշաբթի օրերը կէս օրէ առաջ եւ կէս օրէ վերջ։

Մրցումներուն պիտի մասնակցին սա մասնաճիւղեր՝ Պէյրութ, Հալէպ, Դամասկոս, Լաթաքիա, Զահլէ, Թրիփոլի, Ալեքսանտրէթ, Գըրգ-խան, Անթիոք եւ Հոմս։

Մարզիկներու տողանցքին պիտի մասնակցին նաեւ Հալէպի, Դամասկոսի, Պէյրութի եւ Գըրգ-խանի հայ սկաուտները։

Պէյրութ, 8 Ապրիլ 1933 — ՇՐՋ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ (Կնիք)

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Երկուշաբթի 17 Ապրիլէն սկսեալ պիտի ներկայացուի
Աշխարհահռչակ բեմադրիչ ՌՈՒԲԷՆ ՄԱՄՈՒԼԵԱՆի գլուխ գործոցներէն՝
ՏՔԹ. ՃԷՔԻԼ ԵՒ ՄԸՍՏԸՐ ՀԱՅՏԸ
Dk. Jekyl et Mr. HAID
ՍԻՆԵՄԱ ՌՕՅԱԼԻ ՄԷՋ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԺԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Ինչպէս երէկ գրած էինք, Դամասկոսի մէջ, կարեւոր եւ ընդհանուր ժողով մը գումարեցին Ազգայնականները Երէկ երեկոյ հետեւեալ տեղեկութիւնները հեռաձայնած են «Էլ Ահրար»ի.

«Ազգայնական ներկայացուցչական ժողովը երկուշաբթի գիշեր գումարուեցաւ Ֆարիս պէյ Խուրիի տան մէջ. ուր ներկայ գտնուեցան նաեւ Ջէֆի պէյ Խաթիպ, Ճէմիլ Մէրտիմ պէյ եւ Սաատալլա պէյ Ճապրի կը բացակայէին։ Երեքշաբթի առաւօտ Ճէմիլ պէյ Մէրտամ եւ Սաատալլա Ճապրի Պէյրութ մեկնեցան եւ վերադարձան երեկոյեան, երկրորդ ժողովին ներկայ գտնուելու համար։

«Ժողովի որոշումները ու խորհրդակցութիւնները գաղտնի կը պահուին։ Կը յայտնեն որ գեռ քանի մը օր եւս պիտի շարունակուին խորհրդակցութիւնները, որմէ վերջ պիտի հրատարակուի, պաշտօնական յայտարարութիւն մը բացատրելու համար Ազգայնականներու դիրքը Ֆրանսական եւ Սուրիական դաշնագրին շուրջ»։

Ի ՊԱՏԻՒ Պ. ՏԸ ՔԷԻ

Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Շարլ Տէպպաս երկուշաբթի երեկոյ, ի պատիւ պ. Ռօպէր տը Քէի ճաշկերոյթ մը տուաւ, ուր ներկայ գտնուեցան նաեւ Բարձր Գոմիսէրը, պ.պ. Հէլլօ, Շովէլ, Օրֆիլի, Օպուառ եւ ուրիշ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ։

Պ. Ռօպէր տը Քէ մեկնեցաւ Դամասկոս, ուր քանի մը օր յանձնութիւններ կատարելէ վերջ. պիտի անցնի Հալէպ, այցելէ վերջ Հոմս եւ Համա եւ Ալեքսանտրէթ, Անթիոք, Լաթաքիա ճամբով պիտի վերադառնայ Պէյրութ։ Այս ճամբորդութիւնը պիտի տեւէ 10 օր։

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հակառակ իր պիւտճէի տագնապին Դամասկոսի քաղաքապետութիւնը խիստ գովելի նախաձեռնութիւն մը ունեցաւ. հրշէջներու սպասարկութեան կեդրոնի ընդարձակ սրահներուն մէջ, Ռամազանի տօնին առթիւ չորս օր շարունակ ձրի կերակուր տալով չքաւորներուն։ Առաջին օրը ներկայացան 450, 2րդ օրը 750, 3րդ 800 եւ 4րդ օրը 1100 կարօտեալներ։

Նոյն նախաձեռնութիւնը պիտի կրկնուի նաեւ Զատկի երկու օրերուն։

Դամասկոսցի երեւելի քրիստոնեայ մը առիթը ունեցած էր այս ձրի ճաշարաններու սրահները տեսնելու եւ ինքնաբերաբար յանձնառու եղաւ ճաշարանի օրուան մը ծախսերը վճարելու։

Կը մտածենք թէ բերես կարելի է Դամասկոսի օրինակին հետեւիլ։

Հոս ալ աղքատները բազմաթիւ են եւ թշուառ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Ար դեօք պիտի ուզուի՞, սա տօնական օրերուն քիչ մըն ալ զանոնք հոգալ։ Մեր մօտ ալ ճիգ մը կատարուելու է, բարեգործ սրտեր գտնելու է, անօթութենէ մեռնող անմեղներուն օգնելու համար։ Մինչ գրեթէ ամէն կողմ ցուցափեղկեր, ունեւորներու համար, խճուած են սօֆոյլէ հաւկիթներով, շաքարեղէններով ու անուշեղէններով, պէտք չէ մոռնալ որ անդին ճանբէ ճանբէ՛ն եւ որբա՛ն տեսնէ ի վեր, պարզ կերակուրի մը իսկ կարօտ կը մնան։

ԼԻԲ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՍԿՍԻՆ

Տեղական թերթերուն մէկ մասը կը շարունակէ շեշտել թէ, Բարձր Գոմիսէր Պ. Բօնսօ մօտ ատենէն պիտի վերադարձնէ Լիբանանի կախակայուած Սահմանադրութիւնը եւ անմիջապէս պիտի սկսին ընտրութիւնները։ Պիտի կազմուի առժամեայ կառավարութիւն մը որ պիտի վարէ ընտրութիւնները։

Շրջող յամառ զրոյցներու համաձայն, առժամեայ կառավարութիւնը պիտի կազմուի, Պ. Օպուառի նախագահութեամբ։ Ուրիշներ կը պնդեն թէ՝ գործեայ պրն. Տէպպասի նախագահութեամբ պիտի կազմուի այդ առժամեայ կառավարութիւնը։

Լիբանանի հարցը լուծելէ վերջ, պրն. Բօնսօ պիտի մեկնի Ֆրանսա։ Եւ քանի որ Մայիսի կէսէն առաջ Ն. Վսեմութեան մեկնումը կը խօսուի, հետեւաբար դիւրին կըլլայ եզրակացնել որ, Լիբանանի ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան շատ մօտ ատենէն։ Ըստ «Էլ Նիտա»ի հանրապետութեան Նախագահ պր. Շարլ Տէպպաս երեսփոխանութեան թեկնածու է։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

Երէկ, ժամը 4ին, Բարձր Գոմիսէր Ն. Վ. Պ. Բօնսօի հրաւէրին վրայ Մեծ Սէրայ գացին, Առեւտրական Սենեակի Նախագահ Օմար պէյ Տաուգ եւ երեք վաճառական պաշտօնականներ։ Բարձր Գոմիսէր երկար խորհրդակցութիւններ ունեցաւ անոնց հետ մաքսային սակերու եւ այլ տնտեսական խնդիրներու շուրջ։ Հոն ներկայ էին նաեւ Հանրապետութեան Նախագահը, Պրն. Օրֆիլի եւ Հապէպ պէյ Թրապ։ Մինչեւ ուշ ատեն տեւեց խորհրդակցութիւնը, որուն արդիւնքը կը հաղորդենք վաղը։

Գերման նախկին Զօրավարի մը ժամանումը

Քաղաքս ժամանեց գերմանացի նախկին Զօրավար Վէքման փաշա, որ իբրեւ թուրիստ կը ճամբորդէ։

Վաքման փաշա, Լիման Ֆոն Զանտերս փաշա եւ Ֆոն Տէր Կոլց փաշա մաս կը կազմէին այն առաքելութեան որ 1910 թուականին Թուրքիա եկած էր Օսմանեան բանակը կազմակերպելու։

Վաքման փաշա գրի կ'առնէ իր յիշատակները եւ այս նպատակաւ մտադիր է այցելել Սուրիա եւ Լիբանան եւ պեղել մեծ պատերազմի զինուորական գործողութեան թատերավայրերը։

ԻՐԱԳՑԻ ՄԸ ԿԸ ՎԻՐԱՒՈՐԷ ԻՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆ ՈՒ ԱՆՈՐ ԿԻՆԸ

Շրջիկ վաճառորդ Իրագցի Խուրի Սիւլէյման, Հաւրանի, Սուգ-Սրսուքի մէջ հանդիպեցաւ իր բարեկամը Եուսուֆ Քայասի եւ այս վերջինին կնկան։ Քայաս իր բարեկամին հասկցուց թէ տաս ղեր կը գտնուի եւ խնդրեց որ 50 ղահեկան փոխ տայ իրեն։ Սիւլէյման մերժեց։ Նախատական խօսքեր փոխանակելէ յետոյ, խնդիրը մեծ համեմատութիւն առաւ եւ վիճաբանութիւնը փոխուեցաւ կռիւի։ Սիւլէյման դանակ մը հանեց. նախ հարուածեց ու թեւէն վիրաւորեց Քայասը. ապա, դառնալով իր ամուսինը պաշտպանող կնկան հարուածով մըն ալ հերկեց անոր դէմքը։

Յանցաւոր իրագցին, այժմ զինաթափուած, կ'սպասէ բանտին մէջ։

ՊԵԼՃԻԳԱՅԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԵՒ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ՊԷՅՐՈՒԹ Կ'ՈՒԳԱՆ

Այսօր, չորեքշաբթի, երեկոյեան նաւով պիտի այցելեն Պելճիգայի Ալպէր թագաւորը, ընկերակցութեամբ թագուհիին, որոնք ատենէ մը ի վեր կը գտնուին Երուսաղէմ։ Պ. Բօնսօ իր ինքնաշարժը ղրկած է Խայֆա, անկէ Պէյրութ փոխադրելու համար մեծ հիւրերը։ Ուրիշ երկու ինքնաշարժներ ալ ղրկուած են փոխադրելու համար թագաւորի հետեւորդներն ու գոյքերը։

Նկատի ունենալով որ թագաւորը ու թագուհին չեն փափաքիր պաշտօնական ընդունելութիւններ եւ պատիւներ։ Պէյրութի մէջ շքեղ ընդունելութիւններ պիտի չ'ըլլան։ Հիւրերը պիտի գիշերեն պանդոկ Սէնթ Ճորճ եւ վաղը առաւօտ պիտի մեկնին՝ ուղղակի Պելճիգա, Ֆրանսական զինուորական օդանաւով մը։

ՏՕՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Յարութեան Տօնին առթիւ, այսօր եւ վաղը փակ կը մնան Կառավարական հաստատութիւնները։

ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ՄԸ ԵՒՍ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ

Գերմանական հիւպատոսարանին վրայ տեղի ունեցող յարձակման պատճառաւ երէկ ձերբակալուած է նաեւ Փանոս Ալմանազեան անուն հայ համայնավար մը։

Փանոս, երբ իրեն ներկայացող ոստիկանները տեսած է, փախած է բրօքալանի, յայտնելով անոնց որ դրամատրութեան կը ծառայէ հագնելով ոստիկանի հագուստ։ Ոստիկանատան մէջ, Փանոսի անձին վրայ սպառնալիքներ բռնած է ոստիկանապետին եւ լրագրողներուն։

Սակայն այժմ ան կը հանգստանայ բանտին մէջ։ Կը կարծուի թէ Փանոս մեղսակից էր Անդրանիկի եւ ձերբակալուած է հարցաքննութեան դատաւոր պ. Տէգօնիկի հրամանով։

Սուրիոյ եւ Լիբանանի դրամատան նոր Տնօրէնը

Հանոյքով կը տեղեկանանք թէ Սուրիոյ եւ Լիբանանի դրամատան փոխ-Տնօրէն Պ. Ժիւլիէն Լաֆէրրիէռ, ողբացեալ Էմիլ Աոնի տեղ, Ընդհ. Տնօրէն կարգուած է յիշեալ հաստատութեան։

Իսկ Պ. Ֆիլիբ Էսէք Տնօրէն կոչուած է դրամատան Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Ալաուիթներու մասնաճիւղերուն։

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԱՐԿԱԾ

Թրիփոլիի եւ Լաթաքիոյ ճամբուն վրայ, Էլ Սաուր կամուրջին մօտ, թիւ 964 ինքնաշարժը փոսի մը մէջ ինկաւ։

Ծանր կամ թեթեւ վէրքեր ստացող ճամբորդներն ու վարիչը անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցան. Քննութիւնները սկսած են արկածին պատճառն ու պատասխանատուն երեւան հանելու համար։

ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ՁՈՒԿ ՄԸ

Երէկ ձկնորսներ Պէյրութի ջուրերուն մէջ տեսան հսկայ ձուկ մը, որ կը մօտենար դէպի ցամաք. Մինչ էլ Հաօսն թաղին մէջ։ Կառավարութիւնը լուր առնելով պէտք եղած զգուշաւորութիւնները ձեռք առնելու համար պահակներ ղրկեց, որովհետեւ փոքր նաւակներու համար վտանգաւոր կրնար ըլլալ անոր ներկայութիւնը։ Սակայն պահակները չի կրցան գտնել անոր հետքը։

ՀԱՅՐ ԱԲՐԱՀԱՄԻ ՎԻՃԱԿԸ ՄՏԱՀՈԳԻՉ

Հակառակ ձեռք առնուած բժշկական ամէն տեսակ դարմանումի եւ խնամքներու, Հայր Աբրահամի վիճակը կը մնայ չափազանց մտահոգիչ եւ յուսահատական։ 48 ժամէ ի վեր պակասեցան ծերունին անզգայ վիճակի մէջ անկողին կը մնայ։

Ընկերներ եւ բարեկամներ կ'սպասեն այս պատուական վերջին ընկերոջ անկողնին շուրջ եւ խոր սուգ եւ յուզում կը տիրէ բոլոր ընկերներու մէջ։

Վերջին անգամ ըլլալով այսօր բժշկական քննութեան մը պիտի ենթարկուի կաթուածահար ընկերը։

ՆԵՐԳԱՂԹ ԵՒ ԱՐՏԱԳԱՂԹ

Կը տեղեկանանք թէ Մարտ ամսուայ ընթացքին արտասահմանէն Լիբանան ժամանած են 701 հոգի եւ արտասահման գացած են 625 հոգի։

Կայով Սուրիացիներու, նոյն ժամանակամիջոցին մեկնած են 420 հոգի եւ Սուրիա վերադարձած են 517 հոգի։

ԽԱՌՆԱԿԻՉ ՄԸ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԻ

Բարձր Գոմիսէրի 115 թիւ որոշմնագրի դէմ օրինազանց գտնուելով համայնավարական թռուցիկներ բաժնող եւ թրամվայի պօյքօթը թելադրող Սէլիմ Սլեմ, շաբաթ օր Պատժական Խառն Ատեանին առջեւ հանն օր բանտարկութեան դատապարտուեցաւ։

ԴՐԱՄԱՇՈՐԹԻ ՄԸ ԳՈՐԾՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

Ոստիկանութիւնը վերջապէս յաջողեցաւ ձերբակալել Անթուան Նաժիպ անուն դրամաշորթ մը որ երկար ատենէ ի վեր կը գործէր ի վնաս քաղաքի դրամատուներու։

Չարագործը խոստովանեցաւ թէ զանազան սեղանաւորական հաստատութիւններէն շորթած է 1820 Ս. ոսկի։

Քննութիւններ սկսած են բոլոր գործընկերութիւնը երեւան հանելու համար։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ս. Նշան Ազգ. երկսեռ վարժարանին Ս. Զատկի փոխան այցելութեան Պր. Յակոբ Ալպանեան 100 Ս. Դ. կը նուիրէ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

«Ազդակ»ի մօտ կը ծախուի Նշան Պէշիկթաշլեանի նոր հրատարակութիւնը։

«ԱՐԴԻՒՆԱԿԱՆ» բովանդակութիւն — Փառունի Սէմ. Անտոն Իչխան Արշակունի, Արշունի Սրբազան եւ Միհրդատ թագաւորներ — Գին 15 Ֆրանք։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

12 ԱՊՐԻԼ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	ոսկի	444
Անգլիկն.	»	433
Տոլար	»	126
Թրքական	»	59.50
Պանք Օթոմանի		138
Իտալական լիր 100		650
Յունական Տրախմի 100		72
Անգլ. ոսկի		615
Ֆրանս.	»	490
Օսման.	»	550.50
Արծաթ մէճիտ		21
Գրէտի Ֆոնս. Ա. տ.	629	
» » Բ. »	332	
» » Գ. »	312	

Ակծիօնա եղք. Բիւ [illegible] Թէկէֆօն 5.10

կայն պէտք էր երեւան հանել, իր ամուսնութեան դաշնագրին համեմատ, ուր ամէն ինչ արձանագրուած էր։ Անկէ աւելի ապահով միջոց մը կարելի չէր գտնել։ Ուստի տուփը բացաւ, իր աչքին զարնող առաջին բանը ամուսնութեանը գեղեցիկ զարդը եղաւ, այսինքն մարքիզուհիի թագը՝ որ վկայ եղած էր այն սոսկալի աղէտին՝ որմէ իր բոլոր դժբաղդութիւնները յառաջ եկած էին, գէթ անոնց առաջին օղակը եղած էր ան, իր աչքին զարկաւ նաեւ խեղճ Սոֆիին թառամեալ ծաղկեփունջը։ Տխրութեամբ մը ժպտեցաւ եւ աղէտալի զարդը ձեռքերուն մէջ առնելով՝ երկար ատեն դիտեց զայն եւ չորս կողմը դարձուց՝ որպէս թէ յիշած գտան յիշատակները անոր վրայ փնտռելով։

— Այո, ըսաւ ցած ձայնով, արիւնալի մարքիզուհին, այս է անունս եւ ահա, թագս։ Խե՜ղճ Սոֆիին արիւնով ներկուած թագս՝ որ գուցէ պահէ մը ետք իմ արիւնովս ալ ներկուի։

Պէաթրիս կանգնեցաւ եւ հայելիի մը մօտենալով՝ պաղարիւնով մը՝ ծայրայեղ յուսահատութիւնը կուտայ տեղ, իր զարդարանքը սկսաւ ընել, զա՜րդարանք դամբանակա՜ն, զարդարա՜նք սոսկալի՛ եւ վշտագին՝ մահուան երգէ մը աւելի։ Մազերը վեր վերցուց որոնց խոպոպները ուսերուն վրայ կը թափէին, ադամանդներով շողշողուն թագը գլուխը դրաւ, որ զարհուրելի հակապատկեր կ'ընծայէր իր տակնուվրայ հագուստին, դէմքին տժգունութեան եւ իր հրաշէկ բիբերէն արձակուած գրեթէ մոլորագին նայուածքին հետ, իր կուրծքին վրայ թառամած ծաղկեփունջը կը կրէր։

Երբ աշխատանքը լրացաւ՝ վայրկեան մը ինքզինքը հայելիին մէջ դիտելով իր տարօրինակ ժպիտովը ժպտեցաւ Պէաթրիս

եւ տանց թերեւս մահուանը մէկ հեւքը թող տալու։ Ինչպէ՞ս պիտի մեռցնէին զինքը։ Իր տակն եղող անյատակ անդունդին մէ՞ջ պիտի գահավիժէին, իր ձայնը խեղդելո՞վ պիտի սպաննէին, տեսակ մը ըմպելիքի մէ՞ջ մա՞հ պիտի խմցնէին իրեն։ Եւ յետոյ մարգասպանը պիտի ըսէր թէ իր նախանձոտութեան ցընորքները, եւ ունեցած տարօրինակ գաղափարները գլխին զարկած՝ եւ այսպէս վերջ տուած ըլլայ անցուցած դժբաղդ եւ նուաստ կեանքին, յետոյ իր սոխուհիին հետ պիտի ամուսնանար, եւ անոնց ժպիրհ տըրփանքը իր վշտահար ստուերին վրայ պիտի խնդար։

— Ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ, գոչեց, այս չկրնար ըլլալ, այս չպիտի ըլլայ։ Պարտաւոր եմ Ֆլավիի ճշմարտութիւնը իմացնել, վերջին բարեւներս կը պարտաւորիմ իրեն։ Ֆլավին, իմ Ֆլավիս չպիտի թողու որ յիշատակս պղծեն, ան իմ վրէժս պիտի լուծէ։

Մարքիզուհին ճամբորդութեան սնտուկը բանալով՝ գրելու համար պէտք եղածը առաւ, բայց նախ անգամ մըն ալ դէպի նախասենեակը յառաջացաւ, նորէն նիգերը հրել փորձեց, սակայն իրեն ամէն ճիգերուն՝ ընդդիմացան անոնք, աւելի մօտէն նայելով՝ տեսաւ որ գամուած էին։ Ուստի կրցածին չափ դուռը ետեւէն պատնէշեց, եւ սիրտը աւելի հանգարտ՝ իր գրագրութեան սկսաւ։

«Աղջի՛կս, սիրեցեալ աղջիկս, կը գրէր ան, չպիտի տեսնես ալ քու խեղճ մայրդ։ Մեզ զատեցին իրարմէ, զաւա՛կս որպէս զի որդեգրեն այնպիսի քաղաքավարական դիտաւորութիւն մը որուն չեմ կարող ընդդիմանալ։ Չեմ գիտեր թէ ո՛ր ձեռքը պիտի հարուածէ զիս, բայց կը ճանչնամ այն ձեռքը՝ որ հարուածը կը

Ի ՆՊԱՍՏ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒՆ
ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ցանկ նուիրատուներու Լառնաքայի ի նպաստ Պէյրութի Հայկական քոլէ-ջի հրկիզելոց.

	Անգլ. ոսկի. Շիլին
Կարապետ Այրունդարեան	2
Յակոբ Գասապեան	2
Սարգիս Պրչաքեան	2
Ռուբէն Մրքրքեան	2
Զարեհ Յովսէփեան	2
Կարպիս Սարաֆեան	2
Կիրակոս Ժամկոչեան	2
Սամուէլ Թոսեան	2
Գրիգոր Քէշիշեան	2
Նազարէթ Քէօշկէրեան	2
Տոքթ. Լութֆիկ Ասենեան	2
Սենեքերիմ Օտապաշեան	2
Վրթանէս Պուսագեան	2
Պետրոս Պօյաճեան	2
Տիրան Խաչիկեան	2
Ղազար Թելոյեան	2
Ռուբէն Գալայճեան	2
Առաքել Թիւթիւնճեան	2
Սեդրաք Փիլիպպոսեան	2
Աբրահամ Մզըխեան	1
Տիրան Գալայճեան	1
Կարապետ Գրիգորեան	1
Տիկին Բրաքիոն	1
Վայվայեան Թիւթիւնճեան	1
Տիրան Չէրչեան	1
Ժօզէֆ Սարգիսեան	1
Տիրան Մելքոնեան	1
Ասատուր Ալթըփարմագեան	1
Պետրոս Արքանեան	1
Գարեգին Թիւքէլեան	1
Եսայի Կէօզիքիւչիւքեան	1
Բարիկ Բարիկեան	1
Հայկ Այնեան	1
Կիրակոս Գասապեան	1
Գէորգ Քէշիշեան	1
Սեդրաք Բագլեան	1
Յովսէփ Կորկոսեան	1
Կարապետ Ճարճանեան	1
Բարսեղ Գուզուեան	1
Ղազար Ալթունեան	1
Օր. Գոհար Արտակունի	1
Գրիգոր Ասայեան	1
Պետրոս Ասայեան	1

Յովհաննէս Վէքիլեան	1
Գրիգոր Պուսագեան	1
Սեդրաք Յակոբեան	1
Սարգիս Անտրիկեան	1
Բինեամին Սինանեան	1
Ռուբէն Պասքանեան	1
Միքայէլ Յակոբեան	1
Յովհաննէս Կիւրլէքճեան	1
Սեդրաք Գասապեան	1
Գարեգին Դօզլեան	1
Աբրահամ Խաչիկեան	1
Փանոս Կէօմճէեան	1
Տիկ. Նուրիճա Գույումճեան	1
Տիկ. Մայրիկ Թէքիրեան	1
Տիրան Կէօշկէրեան	1
Սառա Տուտու	1
Գրիգոր Ճէլլատեան	1
Մեսրոպ Շիրմեան	1
Լեւոն Զօլագեան	1
Գարեգին Սքամպօլլուեան	1
Լեւոնեան Պէրպէրեան	1
Մկրտիչ Թէլլալեան	1
Օր. Շատրիկեան	1
Արտայոյս Բէյքէֆեան	1
Մարիամ Կիւտէնեան	1
Արամ Ուսպապատեան	1
Պօղոս Կէօքճեան 5,50 ղրշ.	
Վայանցին Ալթըդօզալեան	1
Կարապետ Ինճիրճեան 4 50 ղրշ.	
Յարութիւն Կամախեան 4,50 ղրշ.	
Յովհաննէս Հապէտեան 4.50 ղրշ.	
Սիրական Խըտըրեան 4,50 ղրշ.	
Յովսէփ Յօքոյեան 4,50 ղրշ.	
Սարգիս Գազանճեան 4,50 ղրշ.	
Տիկ. Շահզատէ Պզտիկեան 4,50 ղրշ.	

Լիմասօլի նուիրատուներու ցանկը

Գ. եւ Կ. Քէշիշեան եղբ.	1
Սարգիս Մատթիկեան	12
Յարութիւն Նասիպեան	10
Կարապետ Նասիպեան	8
Գէորգ Չէրչի- Սահակեան	7
Սամուէլ Չէրչի- Սահակեան	5
Ծիվան Քէշիշեան	5
Արամ Օհանեան	5
Ուզունեան եւ Սուլթանեան	5
Գայուստ Կէօսէլէքեան	5
Տիկ. Շ. Գազանճեան	4
Պետրոս Չէօրէքճեան	4

Շար.

ՏՈՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՍՆԱԳԷՏ* բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱՉՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ* հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6
իր կլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15
Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի թուղթով:

Աղքատ հիւանդները ձրի դարմանուած, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԸՐՋԵԱՆ
(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի զետեղումներ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մոթոր եւ տինամոներ:

Վաճառատունս կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգութիւններ: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգման։ Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտ. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի գրատան կից Պուրճ. B. P. 491

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք. որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
Սավօյ Օթէլի շէնք, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ԱՒԱՆԴԻ ՊԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 5½ %, Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխատուութիւնք՝ վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 50 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամէն թղթակցութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿՐՊԻՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ՊՂԻՆՁԷ ՆՈՐ ՀՐՇԷՋՆԵՐ ԼԻԲԱՆԱՆ ՄԱՐՔԱՅՈՎ
Երաշխաւորուած 20 տարուան համար

ՌԻՒ ԳԱԲՐԻԷԼ ԹԻՒ 43

Յովհաննէս Կրպիճեան եւ Որդի Գործարանին մէջ կը շինուին՝ շատ կատարելագործեալ յօրինուածքով եւ ամենաազդեցիկ քիմիական բաղադրութիւններով գործող եւ 20 քիլոկրամ ճնշումի դիմացող պղինձէ հրշէջներ, *ԼԻԲԱՆԱՆ* մարքայով։

Անոնք արձանագրուած ըլլալով Քաղաքապետութեան Տնօրէնութեան մօտ, նաեւ արժանացած են Ֆրանսական թէքնիք յանձնախումբի գնահատման։

Գիները չափազանց դիւրամատչելի
եւ
Արդիւնքը երկվայրկեանական է։

ՏՈՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
Ց ՓՈՂՈՑ ՆԷՃԻՊ—ՀԱՏԱՏ, ՀԱՒՈՒԶ ՍԱԱԹԻ

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ, վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Նէճիպ-Հատատ փողոց թիւ 8։

Գիտական ամենավերջին միջոցներով եւ ելեկտրաջերմութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ֆրանկախտ, նոր եւ հին ջերմամիզութիւն, փրոսթաթի, սերմնամանի, միզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւնները ու ցաւերը։ Նմանապէս կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. ցաւութիւններ, ռոմաթիզմ (Rhumatisam) մորթային հիւանդութիւններ, մանիշակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդ, amygdaleի Hemoroideի:

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ տօնական օրեր մինչեւ կէսօր։

Գեղարուեստական ամենաճաշակաւոր նկարը ունենալու համար պէտք է դիմել **ՓՕԹՕ ՀՐԱՉ**, Մաարատ փողոց.

Մանկակա՞լի պէտք ունիս, եթէ ճաշակի տէր ես

Անպայման պէտք է գնես Ֆինլանտական Ekvall վաճառանիշով տոկուն զսպանակով, ծալլուող, Birch-trec տախտակէ շինուած եւ օրուան նորոյթը եղող մանկակալ մը։

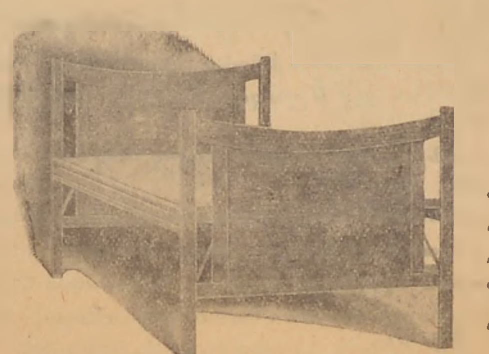

Գին՝ 8 եւ 8-50 Ս. Ո.

վճարման դիւրութիւններ

Զոյգ մանկակալներ, վերջին ձայր շքեղ, extra-strong զսպանակով, ընկոյզէ լաւագոյն մանկակալէ մը աւելի շքեղ Գին՝ 1650 ս. ղ. վճարումի նոյն դիւրութիւններով:

Փոքրերու եւ մանուկներու համար օթեղ մանկակալներ. թեթեւ սպիտակ գոյնով, 8—850 ս. ղ. վճարումի նոյն պայմաններով։

* * *

Մօտ օրէն կ'ստացուին նաեւ շատ ներկայանալի, ամուր, թեթեւ եւ ծալլուող Ekwall վաճառանիշով, տան մէջ, ճամբարանի, որմնարանի, պարտէզներու, օդափոխութեան համար գործածելի եւ դիւրամատչելի աթոռներ. Գին 125 եւ 150 ս. ղ. մէկ հատը. Ekwall վաճառանիշով աթոռ մը կրնայ դիմանալ առնուազն 25 տարի։

ԴԵՂՈՐԱՅՔԻ ՃԻՒՂ

Hidro-milkuderm: Ոտքերուդ եւ թեւերուդ տակը կը քրտնի՞ն, Տիկին Օրիորդ. Պարոն, եւ հոտէն կը զզուի՞ս, գնէ, Hidro-milkudermը [illegible] քսեմէն թիւ մը եւ գործածէ զայն, օրերու մը ետք, քրտինքը համեմատաբար պակսած է ու անախորժ հոտը իսպառ անհետացած պիտի ըլլայ։

Pommade Desitin&Poudre: Ամէն տուն պէտք է ունենայ թիւպ Desitin երեսի boutons այրուածքի, մորթի հիւանդութեանց լաւագոյն եւ ազդեցիկ Բոմատն է զոր կրնաք ունենալ։

Coricide parfait: Ոտքիդ կոշտերէն (նասըր) կը տառապի՞ս, գործածէ Coricide parfait եւ կոշտերը արմատախիլ ընող միակ եւ լաւագոյն դեղն է։

Dr THILO & Co Մարքան ծանօթ է արդէն ամէնուն, գործածեցէք նոյն վաճառանիշը կրող Chlorure d'Etyleը, serum glucoseը, Emetineը Huile camphré եւ ամէն տեսակ Injectionներ, որոնք լաւագոյն կերպով պատրաստուած են եւ ունին երկար տարիներու համբաւ մը ու ծանօթ են ամբողջ աշխարհին։

Աւելի տեղեկութեանց, գնումի եւ այլ մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ *ԵՐՈՒԱՆԴ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ*
Պապ—Իտրիս 123 Rue des Postes, «l'Orient»ի կից B. P. 810 Beyrouth

Տոկուն շինուած, Վայելուչ տեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշները՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ԶԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՈԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

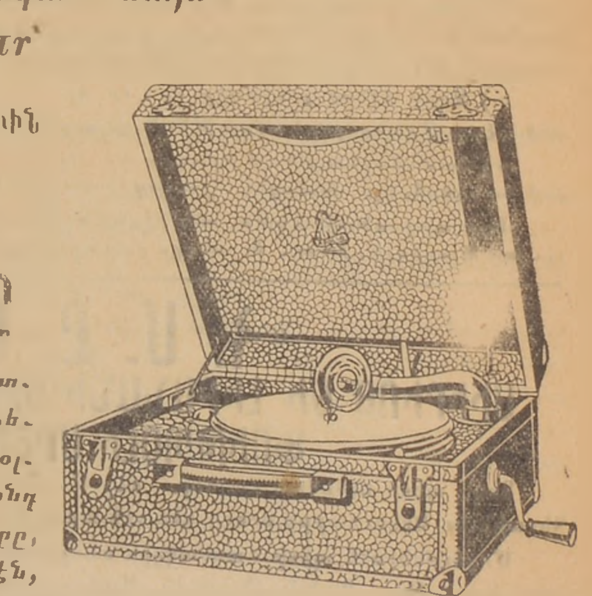

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Ապոլլօ ֆօնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մոտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՈԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փորձեցէք եւ ինքնօ՛ ամէն ձեւի, անվրէպելի տեսակ եւ աւելութիւններ դիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։
Ընդհ. ներկայացուցիչ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Իրաքի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ
KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

402 *ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՄԱՐԳԻՋՈՒՀԻՆ*

ուզէ։ Այդ անօրէն և անարգ արարածը՝ որու իմ կոյր բարութիւնս քեզ յանձնեց, այն Քրիստին Օրթէզը, որ ամէն ինչ յափշտակեց ինծմէ, մինչեւ անգամ քու սէրդ, Ֆլավի, այդ անսիրտ և անձնունդ աղջիկը դեռ աւելին կը խնդրէ, իրեն իմ անունս, ունեցած դիրքս պէտք է, հարստութիւնս և աստիճանս պէտք է իրեն։ Ասով ալ գոհ չըլլար բնաւ։ Քու տկար եւ դժբաղդ հայրդ, անորմէ զիջուած և հրապուրուած՝ չունի այլեւս ոչ կամք և ոչ զօրութիւն։ Մի՛ մեղադրեր զայն Ֆլավի, յանցաւոր չէ՛ բնաւ։ Ո՛հ, ո՛չ, յանցաւոր չէ՛ և չկրնար ըլլալ։ Սիրէ՛ զինքը, ինչպէս որ ես կը սիրէի, անոր քով իմ տեղս բռնէ, տուր իրեն այն ամէն երջանկութիւնը՝ զոր սէրս չկրցաւ տալ։ Բայց լսէ՛ և լաւ միտքդ պահէ իմ վերջին և սրբազան կամքս, և գործադրէ՛ զայն, եթէ ոչ՝ իմ և Աստուծոյ յաւիտենական անէծքին ենթակայ կ'ըլլաս։ Որեւիցէ պայմանով մը, որեւիցէ պատրուակով մը մի ընդունիր որ իմ սպանիչիս և Ամէլիիս մէջտեղ այս միաւորութիւնը տեղի ունենայ։ Զայն արգիլելու համար ամէն կարելի եղած միջոցները գործածէ՛, և եթէ պէտք ըլլայ՝ վատնէ՛ քու հարստութիւնդ, բայց երբե՛ք, կը լսե՞ս, Ֆլավի, երբեք այդ սրբապիղծ միաւորութիւնը եկեղեցիով և օրէնքով չի նուիրագործուի, եթէ ըլլայ այս՝ իմ ոսկորներս գերեզմանէս դուրս ելնելով՝ քեզ մայրասպան պիտի անուանեն։

«Այժմ մնաս բարեաւ, թշուառ սիրոյ մը ծնունդ, զոր այնչափ սիրեցի, եթէ ձայնիս անսաս, եթէ գործադրես իմ սրբազան կտակս, օրհնեալ և երջանիկ ըլլաս, մի մոռնար զիս, ապրած ժամանակը սիրածէդ աւելի մեռած ժամանակը սիրէ մայրդ, իմ յիշատակիս նկատմամբ չա՜տ ու չա՜տ հարցումներ ունիս ընելիք։ Կը ներեմ քեզ ինչպէս որ միշտ ներած էի, մօր մը գթու-

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՄԱՐԳԻՋՈՒՀԻՆ 408

թիւնը անսպառելի է։ Իմ եւ հօրդ կամքը զքեզ զարմիկիս, տը Շամարանթ կոմսին հետ ամուսնացնել է։ Կը ճանչնամ զինքը և համարում ունիմ վրան, ան քեզի արժանի է, և քեզ չպիտի խաբէ։ Մօրս անունով, որ նաև իր մայրը եղած է, այն ահեղի մահուանը անունով զոր պիտի կրեմ, կ'երդմնցընեմ զինքը որ այս գերդաստանական միաւորութիւնը ընդունի, քեզի անոր ձեռքերուն մէջ թողլով՝ գրեթէ երջանիկ պիտի մեռնիմ։ Թող երջանկութիւնը նախանձաւանդ խաղաղութիւնը ձեզի ընկերանայ, իմ սիրելի զաւակներս, թող իմ օրինակս ձեզ իբր դաս ծառայէ։ Մտածէ վրաս, աղօթէ՛ ինծ համար։ Ես ալ քեզի համար կ'աղօթեմ։ Ո՜հ զաւա՜կս, զաւա՜կս, պէտք է բաժնուիլ քեզմէ, և զքեզ երբե՛ք չտեսնեմ... սիրէ հայրդ.....»

Գրիչը ձեռքէն ինկաւ, հեծկլտանքները զինքը կը խեղդէին։ Ճակատագրութեան դրոշմով նշանակուած այս տարաբաղդ կինը պէտք էր ամէն տանջանքները կրել, ամէն արցունքները թափել, այս տագնապը որ հիմա կը կրէր՝ կը քաւէր բնութեան լաւ եւս իր կրթութեան թերութիւնները։ Քանի մը ժամուան մէջ պիտի մաքրուէր և բոլորովին սուրբ մը պիտի դառնար ան։ Ոչ ոք կարող է առանց գթութեան և առանց սոսկումի այս նահատակ կնոջ վրայ մտածել։

Տիկին Մօնզա քանի մը վայրկեան այսպէս իր վիշտերուն մէջ թաղուած մնալէ վերջը, վախնալով որ ընդմիջուի, տեղ մը փնտռեց թանկագին կտակը պահելու։ Իր ակնարկը երկաթէ տուփին վրայ ինկաւ ուր իր ճամբորդութեան զարդերը կը պահէր, անոր մէջ գաղտնի տեղ մը կար, զոր միայն Ֆլավի գիտէր, և որ անոր հօրմէն և Քրիստինէն անծանօթ էր, ինչպէս որ ինքը կ'ենթադրէր։ Իր ադամանդները չէին կրնար գրաւել և իր աղջկան պիտի յանձնէին անշուշտ, առա-